

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan svedec, izimai nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., z eno mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr., na mesec, po 80 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. — Na naročbo, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za osnaniila plačuje se od stikropne peti vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvole frankovati. — Bokopisi se ne vrčajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12. Upravljanju naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, osnaniila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Obrat v katolicizmu?

Politična borba absorbera vse naše sile, veled cesar ne moremo zasledovati svetovnih gibanj tako, kakor bi zaslužila in celo tistim velikim duševnim evolucijam ne moremo posvečevati večje pozornosti, katere se v svojih posledicah nanašajo tudi na nas.

Tako veliko in v svojih konsekvencah še nedogledno duševno gibanje, o katerem se je pri nas Slovencih le jedenkrat in tudi to le mimogrede pisalo — storil je to dr. Slanc — je takozvani amerikanizem v katoliški cerkvi, s katerim tečejo vzpredno prizadevanja nemškega profesorja Schella, ki je ravno v sedanjem času predmet najstrastnejšim napadom nemških Kulavcev in Klofutarjev, in prizadevanja dra. Müllerja.

Tendenca amerikanizma, kateri je provzročil pred nekaj leti umrli pater Hecker in kateri vodita v Ameriki kardinal Gibbons in monsignor Keane, meri v bistvu na to, da se katoliška cerkev času in razmeram primerno reformuje, da postane katolicizem princip napredka in da se izkopije iz barja, v kateri je začel tekem dolzh stoletij in v katerem ga drže teološki filistri.

Provzročitelji tega gibanja so pač spoznali, da je mej cerkevnimi nauki in mej moderno znanostjo ter napredovanju omiko prepad, kateri se mora premostiti, kako se naj katoliška cerkev obrani preteči jej nevarnosti; uvideli so tudi, da je zaman apelovati na vero profesorjev sv. pisma, ko so se moderni sužnji začeli zavedati, da je njihova eksistenza vnebovpijoča krivica, in se pripravljati na osvetu, in morda so tudi spoznali, da je nekoliko resnice v Nietzschevem zatrjevanju, da začne vsaka vera birati, kadar se je izgubila njeni mitična podlaga in je strogo dogmatizovana.

Amerikanizem se lahko imenuje liberalnosocijalno gibanje v katoliški cerkvi, in naravno je, da je mej duhovščino naletel na odločen odporn, kateri je dobil duška v strupenem pamfletu proti Gibbonsu, Keaneju in Heckerju — za kateri so si pisatelji znali pridobiti papežev imprimatur, — ter v strastnih polemikah proti Schellu.

Ta boj mej mladim amerikanizmom in njega mnogočtevilnimi nasprotniki v katoliški duhovščini

je prišel prav sedaj v kritični stadij in se mora v kratkem odločiti. Nasprotniki amerikanizma so bili namreč pred kratkim poskusili doseči, da bi prišel životopis patra Heckerja na indeks, češ, da so v njem izraženi nevarni, da, celo krivoverski nazori in računali so na gotov uspeh, vedoč, da je večina takozvane indekskongregacije njihovih misij in amerikanizmu odločno sovražna.

Sedaj je pa v ta boj posegel papež in je odločil, da o vprašanju, ali je amerikanizem krivoversko gibanje ali ne, ne bude razsojala indekskongregacija, ampak posebna ad hoc sestavljena kardinalska kongregacija. Ta je tudi že sestavljena in je dobila naročilo, sestaviti o preporih vprašanjih poročilo, na česar podlagi potem papež izreče razsodbo.

Že ta papeževa odredba pomeni poraz nasprotnikov amerikanizma, povrh pa se še poroča, da pripravlja papež tudi izjavo proti načinu bojevanja tistih fanatičnih in netolerantnih katoličanov, kateri so amerikanizmu napovedali boj.

Papeževa odločba bo vsekakor velikega pomena. Če se izreče papež v smislu amerikanizma, pomenilo bo to začetek naši dobi primernega preobraza v katolicizmu in to preobraza v liberalno-socijalnem smislu, kateri se pa seveda ne bo hibroma izvršil, ampak šele tekem dolzh let, kakor vsaka velika evolucija, dočim je popolnoma negotovo, kaj se zgodi, ako se izreče papež proti amerikanizmu, negotovo, se li pristaši amerikanizma uklonijo ali pojde neustrašeno svojo pot.

Z veliko radovednostjo in napetostjo čaka svet na papežovo odločbo in vsi omikani, tolerantni in napredni ljudje žele, da bi bila ugodna heroičnemu prizadevanju tistih mož, ki nečejo, da bi bila vera samo omamljajoč narkotikum in se trudijo, postaviti katoliško cerkev na trdno podlago, kakršne je potrebna v naših časih.

Mej tiste, ki to žele, spadamo tudi mi. Vemo v naprej, da nas bodo napadali radi teh vrst tistih, katere vodi pri vsem njih delovanju samo strah, da će pade plič, padejo tudi vojvode za njim, a to nas ne moti, saj so ti naši nasprotniki kakor jajce jajcu podobni klepetavi markizi Delaforte, ki je rekla gospoj de Staël: Veste, ljuba moja, jaz sem jedino bitje na svetu, ki ima vedno prav!

binih členov, kar jemlje po našem mnenju že preveč prostora, kateri bi se dal gotovo koristnejše porabiti. Mej drugimi nam poroča „koledar“ v „glasniku“ tudi o knjigah, katere nam je družba namenila za prihodnje leto.

Te so: Zgodbe sv. pisma. Slovencem predil in razložil dr. Frančišek Lampè. VI. snopič. 2.) Premisljevanja o presvetem Rešnjem Telesu. Spisal Janez Krstnik Pagan. Po italijanskem izvirniku Slovencem predil duhovnik krške škofije. 3.) Jagode. Knjiga za odraslo mladino. Spisal profesor Jožef Stritar. „Jagode“ izidejo v podobni obliki, v kakoršni je izšla mladinska knjiga „Pod lipo“, delo istega pisatelja. Obseza bodo 56 pesmic, štiri dramatske proizvode iz domačega življenja in popis življenja in delovanja kmetskega fanta, kateri je po očetovi smrti ostavil svoj dom, prišel na Dunaj ter si ondi kot kostanjar služil vsakdanji kruh. „Jagode“ izidejo kot 52. zvezek „Slovenskih večernic“. 4.) Postrežba bolnikom. Spisal dr. Alojzij Homan, okrajni zdravnik v Radčeh pri Zidanem Mostu. Neprecenljive vrednosti bode ta knjiga zlasti kmetskemu ljudstvu, katero nima vedno in takoj zdravnika na razpolago. 5.) Avstralija in nje otoki. Ta knjiga se nam

Demonstracija proti cesarju

Avstrijski parlament je imel včeraj slavnostno sejo, v katerem je cesarju povodom njegove vladarske petdesetletnice izrazil svojo udanost in svojo neomahljivo zvestobo ter izrekel željo, naj bi božja previdnost modrega vladarja ohranila še dolgo državi in njenim narodom.

Te slavnosti se malo skupina poslancev ni udeležila. Izostali so socijalni demokratje, izostali so Schönererjanci in izostalo je mnogo pristašev nemške nacionalne stranke. Vsi ti so našli in demonstrativno izostali, hoteč tako pokazati vsemu svetu, da ne soglašajo s čutili in z mislimi, katerim je parlament ta dan dal izraza na tako slovesen način.

Socijalni demokratje so izostali ne morda iz osebnega nasprotstva proti dinastiji in proti vladajočemu cesarju, ampak v dokaz, da izvajajo vse posledice iz svojega, monarhični avtoriteti nasprotujučega in samo neomejeno ljudsko suverenost priznavajočega programa. Njihova demonstracija imata dej le bolj akademičen pomen.

Vse drugačen pomen pa ima odsotnost Schönererjancev in nemških nacionalcev. Ta odsotnost je bila direktno proti cesarju in proti dinastiji naprjena demonstracija ter je potrdila vnovič, da so končni smotri teh elementov protivavstrijski in protidinastični, da so naravnost veleizdajski.

Ta demonstracija nemških radikalcev in nacionalcev nas ni presenetila, saj stranka teh svojih tendenc ni nikdar prikrivala, ampak jih šele pred nekaj dnevi na Schönererjeva usta jasno in določno razložila v državnem zboru. Postopala je samo s hvalevredno odkritostjo, ko je po svojih besedah uravnala tudi svoje postopanje o priliki parlamentarne slovesnosti povodom cesarjeva vladarske petdesetletnice.

Za nas je ta demonstracija važna le zatega delj, ker je novič na drastičen način pokazala vsemu svetu, kje je iskati najhujše notranje sovražnike monarhije in dinastije in ker se nam zdi, da je ta demonstracija glasen opomin odločilnim krogom, da zamorejo obstanek dinastije in monarhije zagotoviti samo s tem, da se naslonijo na tiste narode, kateri so tudi v dobi najostrejše opozicije proti raznim

zdi manj umestna; čemu segati tako daleč, ko ljudstvo še Evropi in niti Avstrije ne pozna dobro!

6.) Koledar družbe sv. Mohorja za I. 1900.

Nadalje prinaša letošnji koledar zopet nekaj prav zanimivih, koristnih in zabavnih spisov. Pred vsem naj omenimo „Živalske bolezni, katere prehajajo tudi na človeka“. Spisal Fran Podbor. Razprava je pisana v znanstvenem, a vendar popolnoma lahko umljivem slogu. Prav tolike vrednosti bodo tudi „Gospodarske drobtinice“ istega pisatelja, katere obsezojo za kmeta mnogo zlatih naukov. Knjiga „Smešnice, zastavice in uganjke v podobah“ bodo marsikom v dolgih zimskih večerih prijetna zabava. Tudi spis

„Grob papeža Pija IX.“, spisal dr. Mihael Opeka, kateremu je pridejanih nekaj prav lepih slik, je velezanimiv. Dobrodošla in jako aktualna je povest znanega pisatelja Premca „V Ameriko“, katera opisuje žalostno stanje slovenskega kmeta v Ameriki, kateremu je žena že na poti umrla, tam se pa jedva živi, dočim mu je pravil agent, da v Ameriki kar dežuje zlato. Delati hoče le tako dolgo v Ameriki, da si prihrani denarja za pot, potem pa takoj zopet nazaj v ljubljeno domovino. Povest je pisana prav spretno. Prav tako ima tudi dogodba

LISTEK.

Knjige družbe sv. Mohorja.

Dična družba sv. Mohorja je že razposlala knjige za leto 1899., in kakor vsako leto, moramo tudi letos z veseljem povdarjati, kako neprecenljive vrednosti je ta ogromna družba, ta neusahljivi student, iz katerega zajema priprosti naš narod toliko dobrih in lepih naukov, ki nudi vsakemu kaj, najboljšemu kmetu, kakor tudi izomikancu. Vsak Slovenec najde v njej duševne hrane ali zabave...

S posebnim ponosom pa moramo danes povdarjati, da je družba sv. Mohorja tudi zadnje leto velo napredovala ter zopet pridobila 5591 novih členov, tako da jih šteje sedaj že 77.131. To je za naš mali slovenski narod vsekakor število, ki nam je v največjo čast.

Kakor druga leta, so tudi letos Mohorjeve knjige deloma verske, deloma poučne, poljudno znanstvene ter zabavne vsebine. Družba je izdala šest knjig, in res smo v zadregi, kateri naj bi dali prvenstvo. Vsaka je namreč za priprosto ljudstvo velike vrednosti in vsaka za se zlat dar Slovencem. „Koledar“ prinaša tudi letos imenik druž-

Vladam vedno priznavali avstrijsko državno idejo in se z ljubezni in vzgledno zvestobo držali dinastije, in svojega boja proti vladnim sistemom niso nikdar premenili v boj proti državi in proti monarhiji.

Pridejoli merodajni krogi sedaj, po tej nečuveni demonstraciji do spoznanja, kako jim je urediti svoje postopanje, da ubranijo državo in dinastijo nevarnosti, katera jima preti od onega dela nemškega naroda, ki ga rečeni poslanci zastopajo v državnem zboru? Kdo bi mogel na to odgovoriti v državi, kjer so bile že tolifikat mogoče najneverjetnejše reči!

Opomin je bil izrečen ob jedajstvi ura in če ga ne bodo upoštevali, se utegnejo kesati, kadar bo že — prepozno.

V Ljubljani, 26. novembra.

Položaj na Ogerskem. V drugič tekoma tedna je prišel predvčerajšnjem baron Banffy pred svoje zveste pristaše, v klub liberalne stranke, da z vso slovesnostjo znova zatrdi vse dvomljivce in omahljivce, da vživa njegovo ministerstvo pri kroni največje zaupanje. Čemu se je zdelo Banffyu potrebno povedati vnovič tako zatrilo, marsikomu ni jasno. Pač pa imajo oni prav, ki trdijo, da je govoril Banffy skozi okno in na adreso opozicije, ki je začela raznašti že vest, da je ministerstvo že padlo. Baron Banffy je v klubu tudi povdarjal, da je vlada na vse pripravljena ter izreklo bojazen, da bo nadaljevanje obstrukcije Ogerski škodljivo. Na ulicah in v parlamentu je zopet mirno.

Razoroževalna konferenca se sklice bje kmalu. Ruski zunanji minister, gref Muravjev je zopet prevzel vodstvo zunanjih del, zategadelj pričakuje vlasti v kratkem povabil na konferenco, na kateri bo izključeno vsakatero polično vprašanje. Tudi alzaško-lotarsko in šlezviško-holsteinsko vprašanje bodo izključeni iz konference. Ali pa bodo s tem Francozi zadovoljni?

Konferenca proti anarhizmu se začne vršiti 26. t. m. v Rimu in udeleži se je okoli 40 zastopnikov evropskih držav. Konferenca bo trajala cel mesec. Odposlance sprejmeta italijanski kralj in kraljica. Avstro-Ogersko bodo zastopali poslanik baron Pasetti, sekcijska šef v justičnem ministerstvu dr. Schrott in dr. Hoegl, policijski svetnik Březowski, ogerski ministerski svetnik dr. Selley in sodnik kralj. deske dr. Balogh. Predsednik konference bo italijanski zunanji minister, Canavero, podpredsednik belgijski poslanik, baron Pasetti.

Afēra Dreyfus. Pariški vojaški guverner general Zurlinden je zmagal vojnega ministra Freycineteta. Picquart pride pred vojno sodišče. Obravnavata se začne 12. decembra, zagovornik bo Labori. Dolžen Picquarta, da je zapisal Esterhazyjevo ime na neki akt, ki je v Dreyfusovi afēri važen.

Spanško-ameriška mirovna pogajanja se končajo v pondeljek. Takrat se podpišeta pogodbi. Početkom decembra se sestane državni zbor, da potrdi mirovno pogodbo; 22. decembra se drž. zbor odgodi in Sagasta odstopi. S tem se završi tudi zadnje dejanje za Špance prežalostne vojne z Zedinjenimi državami, ki so ostale zmagovalne tudi na diplomatskem toriu. Kraljica regentinja pozove bržas Sagasto zopet na krmilo vlade.

Petra Bohinjca „Kako je Svederc zadružno osnoval“ poučljiv namen, in uverjeni smo, da bodo splošno ugajala, dasi je malo preveč tendenciozna. „Dvojna dedičina“. Slika, spisal Ivo Trost je istotako zanimiva povest, vendar se nam zdi prepričljivo, da je precej obrabljenia snov, a reči moramo, da je tu dobro porabljen.

Pohvalno omeniti nam je nadalje za tekoče leto aktualni spis „Naš cesar v rh Javornika“, spisal Ivan Podboj in životopis dr. Alojzija Matija Zorna, nadškofa goriškega, opisal dr. Jos. Pavlica, kateremu je pridejana tudi Zornova slika. Temu životopisu sledi životopisi novih slovenskih škofov: dr. Jakoba Missije, dr. Antonia Bonaventure Jegliča, dr. Andreja Marije Šterka, in končno celo dr. Antonia Mahniča — z njihovimi slikami.

Interesantne so potopisne črtice iz Slavonije „V Djakovo“, spisal Janko Barlē, katerim sledi „Razgled po katoliških misijonih“. Za priprosto ljudstvo važna sta znanstveno-poučna spisa dr. Jos. Vošnjaka „Streljanje proti toči“ in „Vremensko prerokovanje“, katerima sledi še „Kmetski vremenski prerok“, t. j. pregovori tičiči se vremena, sestavlil dr. H. Z. Humoristični

Dopisi.

In Kranju, 24. novembra. Tako v prvem svojem dopisu o tukajšnjih razmerah smo povdali, da neradi poročamo o malenkostnih dogodkih, ki so le lokalnega pomena in ki bi zanimali le malokoga izmej „Narodovih“ bralcev. Naši ljubezniki nasproti so pa s svojimi lažljivimi dopisi v „Slov. Listu“ izzivali toliko časa, da smo bili primorani napisati nekaj pojasnil v obrambo krivično napadene naše stranke in v zaščit tukajšnjega občinskega odbora, kateremu se je, mimo drugih neosnovanih predbacivanj, očitala neloyalnost. Končno smo posvetili tudi nekaj vrstic oni „slavnoznani“ vodovodni brošuri in zadnjim deželnoslovenskim volitvam, ker so se za to zanimali tudi širši krogi izvan Kranja. Presojali smo razmere kolikor možno z objektivnega stališča in dotikali smo se oseb le v toliko, v kolikor je bilo to neizogibno potrebno v karakteriziranju našega „obrtnega gibanja“, v spodbijanje neresničnih nasprotnih trditv in v podkrepljenje naših resničnih izvajanj. Nekdar nam pa ni prišlo na um, da bi uvrtili v svojih dopisih po osebah, ki s popisnimi razmerami ničesar niso imeli opraviti. Kar so nam nasprotniki predbacivali, smo jim ovrgli, kar smo trdili, smo tudi dokazali. Niti na jedno naši očitanj nam niso mogli stvarno odgovoriti in vtakniti so moralni bridki resnice v žep. Ker niso mogli drugače, odgovarjali so z lažmi in osobnimi napadi. Tako tudi v zadnjem odgovoru, ki pa prekaša, kar se tiče surrosti, vse prejšne. Ker smo v zadnjem dopisu vedali, da one smešne vodovodne brošure naš general niti sam spisal ni, spravili smo gotove ljudi tako iz konteksta, da so se pokazali s svojim odgovorom v „Slov. Listu“ v popolni svoji negoti kot neumnosurovi, bahati „špisarji“. Pred vsem hobjajo na svoje premoženje, katero jim privočimo iz srca. Če bi tega ne bilo, kaj bi pa sicer predstavljali? Kaj se mi brigamo za Vaš denar, saj se niti ne brigamo za izvor Vašega premotenja. Da imajo najbolj piko na „Narodovega“ dopisnika, je naravno. Mimo drugih duhovitih izmišljotin mu predbacivajo, da je pustil pobrati pri ljudeh generalovo brošuro Neuma laž! Niti na um mu ni prišlo kaj tacega, ker ljudem prav iz srca privočimo iz srca. Če bi tega ne bilo, kaj bi pa sicer predstavljali? Kaj se mi brigamo za Vaš denar, saj se niti ne brigamo za izvor Vašega premotenja. Da imajo najbolj piko na „Narodovega“ dopisnika, je naravno. Mimo drugih duhovitih izmišljotin mu predbacivajo, da je pustil pobrati pri ljudeh generalovo brošuro Neuma laž! Niti na um mu ni prišlo kaj tacega, ker ljudem prav iz srca privočimo takoj nedolžno zabavo, kakor je čitanje one brošure. Sploh je pa dopisniku prav vse jedno, če ga še tako prijemljete v „Slov. Listu“. „Dihur“ blatil je tudi že boljše! Zato pa izbaja. Kaj stvarnega dopisniku ne morete očitati, če ga pa nagađate osebno, izjavlja, da ga taki ljudje ne morejo razčaliti. Tedaj le vur, če imate še kaj na srcu! Krono svojemu opravljanju so si pa postavili ti Terziti s skrajno surovim, neosnovanim, iz trte izvitim in v nikaki zvezi z dopisom se nahajajočim na pajdom na moža, ki uživa splošno spoštovanje, ki je obdržal svoje poštene inime popolnem neoma deževano kljub nesreči, radi katere se mu pa ni mogla očitati nikaka krivda. Ne, gospoda, na tako polje Vam ne moremo slediti, da bi po javnih listih grdili po Vašem receptu, brez uzroka, na tako razčaljiv in revolverski način n. pr. čestite člene generalovega sorodstva ali svaštva, dasi bi morda vedeli tudi kaj povedati. Tako politiko prepuščamo klepetavim babnicam in revolver-zurnalistom! Natančno, da se ne bomo več ukvarjali s takimi „nežnimi“ dopisi, v katerih tira č. obitelj generalovega svojo čebulno politiko. To ne zanima širšega občinstva in se ne strinja z našimi nazori in našo častijo. Kadar pridejo drugi s stvarnimi razlegi, se jim odzovemo z veseljem, a na muhe streljati s kanonom, se res ne izplača. Muha, ko dozori, itak sama cepne! Dotlej pa veljajo dopisom teh naših Kraljev besede pesnikove: „Dopisi iz Kranja — So polni dr. — Ne delite ga, —

Živalski pogovori, spisal F. R. in „Legende in basni iz Slovenskih Goric“ so pisane v prav živahnem slogu. Tudi popis cerkve sv. Uršule na Plešivcu od Borovskega nam je ugajal. Končno naj omenimo še lepo število pesnij — mej katerimi je dokaj dobrega, a tudi nekaj šablone — in pa mnoge slike, ki so nas prav zadovoljile, ker popolnoma zadoščajo svojemu namenu.

„Naš cesar“. Spomenica ob petdesetletnici njegove vlade. Spisal Jožef Apih, c. kr. profesor. To po svoji obliki, papirja in tisku jako elegantno ter po vsebini najzanimivejšo knjigo moramo kar najtoplje pohvaliti. Unanjo stran diči lepa slika, katero je napravil umetnik domačin, J. Germ. Pisatelj te lepe knjige se je resno trudil, da nam jasno predovi mladostna leta našega vladarja ter nas natanko seznam z avstrijsko zgodovino od l. 1848. do 1898. In reči moramo, da se mu je to tudi posrečilo. Profesor Apih je znan zgodovinar; pričakovati je bilo torej od njega najboljšega. Tako v začetku knjige nas je pisatelj seznamil z avstrijskim rodom Habsburžanov ter nam v kratkih, a jasnih potezah načrtal razvoj Avstrije pričenči od l. 1273. To je nekak uvod, kateremu sledi popis mladostnih let našega cesarja. Tu se seznamimo tudi s prebla-

Imejte celega!“ Prav iz srca ga Vam privočimo, Vam in „Slov. Listu“.

Z Goriškega, 20. novembra. „Slovenski Narod“ in njegovi čitalci sedaj jasno izprevidimo iz polemike med „Slovenskim Narodom“ in „Sočo“ zastran abstinenca slovenskih deželnih poslancev in španjskih učiteljskih plač na Goriškem, kakočno je naše glavno politično glasilo na Goriškem. — „Slovenski Narod“ je povedal mirno in stvarno svoje mnenje o naših razmerah ter ob 12. uru svaril naše voditelje, naj krejajo na drugo pot, če nečojo popolnoma zavoziti in izgubiti vsega zaupanja med ljudstvom; pa „Soča“ ga zaradi tega skozi in skozi dobrega, blagohotnega in počtenega namena imenuje „spomilovanja vrednega klovna“, Goessovega priganja itd. S takim listom, ki v svoji politični mrzlici trdi resnici ravno nasprotne reči, je nemogoče še dalje govoriti, ker „Sočino“ postopanje in govorjenje je tako kakor katere razsirene Ksautipe pri vodnjaku, katera ne gleda na to, kaj je res in kaj ni res, ampak samo meče strupene besede okoli sebe, s katerimi se nadeja najbolj udariti.

„Soča“ arditno napada na vse strni ter trdi reči, katere mora v naslednjih številkah sama pravljati; s takim postopanjem pa ravno nam Slovencem na Goriškem največ škoduje. Lahko bi moral izreči „Soči“ posebno pripoznanje za pospeševanje njih smotrov, ker nihče v deželi ne deli bolj v prospeli laške politike, kakor ravno „Soča“, katera s svojim podikanjem in načinom politkovanja seje srd in sovraštvo, ki pada na naša lastne glave. Le poglejmo n. pr. 92. številko „Soča“: „Se Soča je 99% učiteljstva na Goriškem enih mislij. — Plače se učiteljstvu zvišajo samo, če se ustavovi deželni šolski zalog. — Vsi Goričani razven nezavnega števila učiteljev britko čuti z davkoplačevalci, ki stojejo že pod dosedanjim bremenom šolskih klad. Edina vlada je kriva našim slabim odnosom v deželi. — „Narod“ dobiva podrobne informacije od strani, ki je v zvezi z grofoma Francem Coroniojem in namestnikom Goessom. — Vlada je poskušala že večkrat, da bi dobila med Slovenci le jednega izdajalca. V ta namen izborni služijo nekateri učitelji in njim na čelu — „Slovenski Narod“.

R-snično dejstvo: Dne 3. t. m. je zborovalo v Gorici okrajno učiteljsko društvo v Gorici in ustavilo se je mednarodno deželno učiteljsko društvo. Pri tej priliki je nastal hud vihar proti „Soči“, v kateri vidi učiteljstvo svojo hudo nasprotojico. Povprašalo se je javno in glasno, ali je g. Gabršček še ud okrajnega učit. društva, da bi ga iz njega izključili. Bilo je navzočih okoli 70 učiteljev in učiteljic, a nobeden ni imel za g. Gabrščeka in za „Soča“ dobre besede. Srd proti obema je bil splošen. — Sedaj bi „Soča“ rada osnova lov na nekatere posamezne učitelje, „ki durejo z glavo skozi zd; rogovileže, katere pozna naše učiteljstvo predobro; pozna jih „Soča“; pozajo jih naši poslanci; pozni jih naš narod; zato ostanejo osamljeni ti rogovileži.“ (Glej 85. številko „Soča“). To so res strašni ljudje, ki najbrž tekajo okoli po vseh štirih in imajo na nogah mesto nohtov kremplje! — Resnica je, da bodo morali šteti učiteljji od 1. januvarja 1899. dalje vsakega tovariša, ki bi postal narocnik „Soča“, za izdajalca organizovanega učiteljstva in učiteljskih interesov na Goriškem.

Po „Sočini“ pisavi pride učiteljstvo, če se teje vse njene izjave, do blizu naslednje tolažbe: Davkoplačevalci stojejo pod dosedanjim bremenom šolskih doklad, kar ž njimi učitelji britko čujo. Treba je davkoplačevalcem bremena znižati in ob enem učiteljstvu plača zvišati. To se zgodi, če „laške lopove in barabe“ na meh oderemo in mehe prodamo. Tako bo pomagano enim in drugim. In s približno tako teorjo trdi „Soča“, da se ž njo vjema 99%

Dalje v prilogi.

gimi starši Franca Jožefa, z nadvojvodo Francem Karolom in nadvojvodinjo Zofijo. O njih in o mati Francu Jožefu nam pripoveduje pisatelj mične dogodbine, katere pričajo o njih plemenitih srečih. Potem nam opisuje pisatelj viharno leto 1848., revolucijo na Dunaju, boj na Laškem in Ogerskem ter kronanje cesarja Franca Jožefa I., kateri je moral takoj v boju proti Lahom in Ogrom. Nadalje izvemo, kaj je naš cesar storil za vojaštvo, v koliko je, narodu le v korist, premenil notranjo politiko, kako je skrbel za kmeta, koliko je storil za povzdigo obrta in zlasti šole ter kako je podpiral cerkev. Sploh nam pisatelj natančno predčuje vsa lepa dejanja našega vladarja, njegovo poroko, unanji in notranji preobrat Avstrije, vse boje, cesarjevo petindvajsetletnico ter njegov prihod k nam Slovencem, njegovo štiridesetletnico in njegove vesele ter žalostne doživljaje v rodbini. Lahko rečemo, da nas knjiga vseskozi zanima; pisana je v lahkem slogu ter napolnjena z mnogimi lepimi dogodbami iz cesarjevega življenja. Ker diči knjigo tudi veliko število lepih slik (nekaj del domačih umetnikov, zlasti Josipa Germ), moramo priznati, da je knjiga zares krasna, menda najlepša, kar jih je izdala do sedaj družba sv. Mohorja.

(Konec prih.)

vsega učiteljstva!! — Poglejmo razpregled občinskih in deželnih naklad kakor tudi doklad cestnih odborov in okrajnih šolskih zalogov, vpeljanih na podlagi proračunov za leto 1897.

Posamezne občine pokrivajo svoje primanjkljaje: a) z doklado na vse neposredne državne davke; b) z delom ali robotami; c) z dokladami na vino in meso; d) z davčino na pivo; e) z davčino na žgane opojne piće in šprit; f) z davkom na pse.

Kar dosežejo posamezne občine za pokritve svojih primanjkljajev bi doseglo tudi več občin skupaj t. j. vse okraji, ali slovenski okraji v eni skupini, laški ali furlanski v drugi. Za take reči pa je treba imeti nekoliko talenta in unemo za šolo in učiteljstvo, česar do sedaj nismo zapazili. Zato moramo le odobravati, če učiteljstvo z ozirom na take razmere vrnava svoje postopanje in se ne pusti od „Soče“ za nos voditi. V letu 1897. se je plačevalo v okrajne šolske zaloge takole: Goriška občina 63%; Gradišče 43%; Tolmin 55; Sežana 75%, doklad k izravnim davkom. Mesto Gorica je imelo leta 1897. dohodkov 85.864 gld., troškov 279.818 gld. in primanjkljaja 193.954 gld., kateri se je tako pokril: Z dokladami na vse neposredne državne davke 34—39%; z doklado na vino 180%; z doklado na meso 83.7%; z davčino od vsacega hektolitra piva 1 gld. 70 kr.; za deželni zalog z davčino od vsacega litra žg. opoj. tekočin 18 kr. in 50 kr. od hektolitra piva; za deželni zalog na užitino vina in mesa 20%. Po 34% je prišlo na zemljarini in domačini in po 39% na vse druge vrste davkov. — 1 kg govejega mesa stane v Gorici 68 kr., 1 l vina pa 40—48 kr. — Iz tega se vidi, da morajo tudi meščani svoje dobre ustanove in ugodnosti plačati, ako jih hočejo imeti in da ni treba toliko govoriti o krvavem znoju kmečkega trpina, ko gre za pravično in ujutru potrebitno uredbo učiteljskih plač na Goriškem. Učitelji niso nikoli trdili, da naj samo kmetje vzdržujejo šolo, marveč to, naj se učiteljstvo dostojno plačuje, davek za šolo pa pravico razdeli. Za tako razdelitev bi bil deželni šolski zajog v zmislu „Soče“ potreben, a „conditio sine qua non“ vendar ni, kakor hoče nam „Soča“ nazevati za vado, češ: Glejte, Lahi imajo polne žepa denarja, katerega jim mi v svoji neumnosti in nedvadnosti donašamo; Lahi naj plačajo, da se mi na njih račun, sebi v korist, njim v škodo v šolab „zrihtamo!“ Ko gre za nove zvonove, božje grobe, „stacijone“ itd., se nikoli ne govor o krvavem znoju kmečkega trpina ne v „Soči“, ne drugod; zakaj se ravno sedaj prihaja s takimi frazami? — Ravno tako neslana je tudi trditev, da je vladna kriva naših slabih odnošajev v deželi. — Vlada mora računati s takimi razmerami kakor so, ne pa s takimi, kakor bi jih mi Slovenci žeeli, da naj bi jih nam ona priskrbela. — Ko je namestnik potoval po soški dolini, prihajali so ljudje s prošnjami, katerih rešitev spada po postavnih določbah v področje deželnega zabora. Kaj je mogel namestnik družega reči to, kar jim je odgovoril? — In vendar so sledili edino pravemu odgovoru pogostni napadi nanj! Bi bil li mogel slovenski namestnik kaj boljšega reči, ako bi bil hotel z ljudmi odkrito skrčeno govoriti? Pestiti pa tega ali onega funkcionarja in potem od njega posebne usluge pričakovati, kadar ga za svoje namene rabimo, je malo čudna taktika. To so moje misli, to je moje mnenje, do katerega sem prišel po lastnem opazovanju in premišljevanju; o kaki zvezi z višjimi osebami bi bilo smešno že govoriti, kakor je naravnost neučinkovito takega podtikata „Slovenskemu Narodu“ ali učiteljstvu na Goriškem. Take debele race more pošljati med svet same „Soča“.

Zato bi bilo prav, da bi „Soča“, glasilo političnega društva „Soge“ v Gorici prenehala z vednim in vednim zabavljanjem ter govorila v olikanem tonu; če pa tega ne storí, ustavovimo v Gorici nov list za posvetno inteligenco, ki je vredna česa boljšega, nego nam „Soča“ že več časa prinaša v svojih predalih.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 26. novembra.

— (Občinski svet) imel todev povodom cesarjeve vladarske petdesetletnice v četrtek dne 1. decembra ob 11. uri dopoldne slavnostno sejo. Dnevni red: Predsedstvena naznanila. — Izredna seja bo v torki dne 29. decembra ob 5. popoludne v mestni dvorani. Ko bi se ta dan ne mogle rešiti vse točke dnevnega reda, nadaljevala se boda seja v sredo dne 30. t. m. ob petih popoludne. Gospodje občinski svetovalci naj se blagovolé seje udeležiti polnoštivlno, ker za sklepanje o III. točki dnevnega reda v smislu § 57. občinskega reda treba kvalifikovane večine. — Dnevni red: I. Predsedstvena naznanila. II. Čitanje in odobrenje zapisnika zadaje seje. III. Finančnega odseka poročila: 1. o predlogu županovem, da se za konvertovanje sedanjega dolga in za nekatere večje nove naprave najame 4%, no, v petdesetih letih s polletnimi dekurzivnimi, vedno jednakimi anuitetami odplačljivo posojilo 2,500.000 gold.; 2. o dopisu knezoškofiji skruga ordinarijata v zadevi zidanja cerkve na Barji;

3. o prošnji mestnih čuvajev na gradu za prispevek h kurjavi; 4. o prošnji prebivalcev Št. Jakobskega predmestja, da se jim izpolnijo nekatere želje; 5. o prošnji posestnika Ivana Buggenija za povrnitev stroškov radi prenaredbe konjskega hleva. — IV. Personalnega in pravnega odseka poročilo z zadevi pogodb z ljubljansko deželno družbo za plinovo osvetljavo. — V. Stavbnega odseka poročila: 1. o zadevi razdelitve Fran Požlepovega sveta ob Dunajski cesti št. 45 na stavbišča; 2. o prošnji stavbne tvrdke Faleschini & Schuppler v zadevi odškodnine zaradi vsada za Mestnim domom; 3. o nivalih na raznih krajin mesta na podlagi komisijonalnega ogleda dne 28. septembra 1897. — VI. Policijskega odseka poročila: 1. o organizatornem štatutu za mestno policijsko stražo; 2. o disciplinarnem pravilniku za mestno policijsko stražo ter za mestne policijske agente in detektive; 3. o izvršilnem podpisu, o službeni opravi in nabavi orodja za mestno policijsko stražo v Ljubljani po §§ 12. in 13. organizatornega štatuta. — VII. Šolskega odseka poročila: 1. o prošnji vodstva I. mestnega slovenskega šolskega vrtca za redno letno dotacijo; 2. o porabi dotacije za šolski vrt v letu 1898. na I. mestni deželni ljudski šoli; 3. o porabi dotacije za šolske delavnice v I. 1897/98 na II. mestni deželni ljudski šoli; 4. o stroških božičnic na I. mestnem otroškem vrtcu I. 1897; 5. o prošnji vodstva mestne nemške deželne ljudske šole za prispevke k šolski zastavi. — Občinskega svetnika Josipa Kozaka samostalni predlog v zadevi postajališča v zvezi z nakladaščem za živino ob mestnej klavnici.

— (Ožigosana zloraba.) Katoliško-socijalni drž. poslanec profesor dr. Scheicher je v duhovniškem listu „Katholisches Vereinsblatt“ obelodanil članek, v katerem pesti nemško katoliško ljudsko stranko in ji dokazuje, da je pri nji navadna raba imenovanja „katoliška“, prav za prav nedostojna profanacija. Duhovnik in profesor teologije dr. Scheicher je mnenja, da je nedopustno, da se sploh kaka stranka imenuje po veri, zlasti po katoliški veri in obžaluje bridko, da je to storila Ebenhoch-Dipaulijeva stranka, češ, politično postopanje takih strank škoduje potem cerkvi in veri tako, da je s tem uničeno apologetično delovanje celih desetletij. Na jedni strani se s tem daje sredstvo, udrihati po cerkvi in veri, na drugi strani pa se najdejo bedaki, ki menijo, da je politična stranka, ki se imenuje katoliško, nezmotljiva, in da je vsaka druga politika nekatoliška. Vsaka beseda Schsicherjevega članka velja tudi za našo kranjsko klerikalno stranko, katera si je nadela ime katoliške stranke in sploh zlorablja imenovanje katoliško na vse možne načine. Poboljšali se naši katoličani radi tega ne bodo, pa naj se oglesi deset Scheicherjev, ker jim nedostaja razumevanja za to, kdaj postane tudi najresnejša stvar — smešna. Prišli so že tako daleč, da je župnik kranjske kmetske občine na spisu, na katerem je potrdil, da je neka ženska rojena v njegovih fari, dostavil besedo katoliško, vsled česar se je njeovo potrdilo glasilo, da je „katoliška Mica N.“ rojena v X., kar je seveda obudilo homeričen smeh pri tistem uradu, kamor je bil dotični spis poslan.

— (Repertoar slovenskega gledališča.) Danes se bo pel v tretjič prelepa opera Flotowa „Marta ali semenj v Richmondu“. Apeliramo na slovensko občinstvo, da se otrese svoje dosedanje žalostne apatije do našega gledališča, ker sramota bi bila prevelika, ako bi ljubljanski Slovenci v svoji zavednosti in požrtvovalnosti zaostajali za peščico naših Nemcov, ki morejo imeti celo po štiri predstave na teden! Gledališče je v Ljubljani jedino javno zabavišče, in niti tega ne moremo napolniti. To dejstvo je maločastno za Slovence, pa pretužno za intendanco, ki se vedno trudi, da je repertoar raznovrsten, zanimiv in umetniški. — 2. decembra priredi „Dramatično društvo“ v proslavo jubileja 50letnega vladarstva Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa sijajno slavnostno predstavo s prologom, akademijo, pri kateri sodelujejo vsa narodna pevska društva, z igro, spisano za to priliko, s primernim opernim delom in s živo sliko. Zunanji gostje naj se blagovolé nemudoma oglašiti za sedeže, na katere reflektirajo za ta večer, pri gospe Šešarkovi v Šelenburgovih ulicah!

— (Družbi sv. Cirila in Metoda) je daroval danes gospod knezoškof dr. Anton Bonaventura 100 gold. Prvomestništvo izreka Nj. Prejasnosti najprisrečnejšo zahvalo za drage ji simpatije ter za veliki dar.

— (Za mestne uboge.) Povodom 50letnega vladarskega jubileja Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. daroval je tukajšnji trgovec in bišni posestnik g. Avgust Winkler 200 kron za mestne uboge. Naj bi našel ta patriotski čin v našem občinstvu primeren odmev.

— (Wolfsovanje v Ljubljani.) Gosp. K. H. Wolf je, kakor mu je Daszynski dokazal, spekuativno mož, kateri zna svoj dvomljivi renomé dobro izkorističati za svoj zep. Doslej je eksploriral le bolj nemške pokrajine, sedaj pa se je lotil tudi že Kranjske. V naši slovenski kronovini se namreč tudi že Wolfu na korist prodajajo cigretni ovoji, kateri so na robu črno-rudeč-slatko pobarvani in imajo napis: „Heil, Sieg und Rache der deutschen Sache“, pod katerimi besedami se nahaja faksimile Wolfsovega lastnorodčnega podpisa. Da se take reči prodajajo v c. kr. glavnem tabačnem traktu v Ljubljani, temu se pač ni čutiti. Sicer pa bi ne bilo napačno, ako bi Ciril Metodova družba izdala podobne ovoje seveda v slovenskih barvah. Če bi bila kvaliteta dobra, bi se ovoje gotovo veliko prodalo.

— (Graške občinske volitve pred ljubljanskimi porotniki.) Povodom zadnjih občinskih volitev v Gradeu prišlo je mej voditeljem nemške patriotske stranke grofom Henrikom Attemsom in mej raznimi nemškimi nacionalci do ostrih polemik. Nekateri nacionalci so radi tega grofa Attemsa — čigar list je šele pred kratkim priobabil izvrsten članek v prid primorskih Slovencev — tožili. Grof Attems jo prosil, naj se za razpravo o teh tožbah delegira drugo sodišče in to prošnjo utemeljeval s tem, da graški porotniki v tej stvari ne morejo nepristransko soditi. Sodišče je ugodilo tej prošnji in za razpravo o tožbah proti grofu Attemsu delegiralo ljubljansko porotno sodišče.

— (Skupna pevska skušnja za slavnostno predstavo dramatičnega društva.) Gospodom pevcom „Glasbene Matice“, „Ljubljana“, „Slavca“ in „Slov. trgovskega pevskega društva“ se tem potom naznana, da je prva skupna skušnja za Nedvedovo pesem „Avstrija moja“ v pondeljek dne 28. t. m. zvečer točno ob 9. uri v dvorani „Glasbene Matice“ II. nadstropje. Gospodje pevci blagovolijo naj se polnoštivno skušnja vdeležiti.

— (Slovenska dirkalniška zadruga) ima dne 2. decembra izredni občni zbor. Kdaj in kje — tega nam odbor ni sporočil.

— (I. ljubljansko kolesarsko društvo v Ljubljani) naznana, da ima jutri v nedeljo dne 27. t. m. ob 2. uri popoludna v restavracijskih prostorih g. Fr. Rozmana (pri Virantu) svoj izvredni občni z naslednjim dnevnim redom: 1. Pоздрав predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Preosnova društva in pravil. 5 Raznotnosti. Ker je ta izvredni občni zbor velicega pomena za obstoj društva, želite bi bi bilo, da so ga člani polnoštivno udeležijo.

— (Za obrtnike) Opozarjamo svoje čitalce na razglasilo c. kr. domobranskega ministerstva v uradnem listu „Laibacher Zeitung“ z dne 21. novembra t. l. št. 265 zadevajoče preskrbovanje vojaške obleke in oprave po malih obrtnikih za ces. kr. deželno brambo.

— (Zglaševanje mladeničev za nabor) sprejema se še do prihodnje srede. Ker mladeniče, kateri so opustili ali zamudili to zglašitev, zadene ostra postavna kazen, opozarjamo iste na ta le še kratki rok.

— (Razstavljenje fotografij) Odsek amater fotografov „Slov. plan. društva“ je razstavil nekaj slik pri tukajšnjih narodnih tvrkah Gričar & Mejač in L. Schwentner. Prijatelji fotografije, ki niso imeli prilike obiskati na planinskem večeru prirejene razstave, se opozarjajo, da ne zamude prilike ogledati razstavljenne slike.

— (Z vrhnike) se nam piše: V nedeljo, 20. t. m. je imela naša čitalnica veselico v korist Prešernovemu spomeniku. Inicijativo tej veselici so dale naše narodne dame. Vsa hyala in čast zavednim gospbam, ki so potem tudi mnogo skrbeli, da se je zabava lepo izvršila. Govor, deklamacija, žive podobe, igra, petje in sviranje na harmoniju, kakor tudi na glasovirju se je tako sponeslo, da je pričujočemu občinstvu popolnoma ugajalo. Po predstavi je bil odmor, potem pa ples. Mladina se je živahnou sukala. Na slavnost so se bili povabili tudi vrhniški klerikalci, a ti se niso odzvali vabilu — kljub temu pa se je nabralo 70 gld. za Prešernov spomenik.

— (Z Jesenic na Gorenjskem) se nam počita: Deželno predsedništvo je potrdilo pravila „Narodne čitalnice“ na Jesenicah. Vsled tega vršil se boda v nedeljo dne 11. decembra v salonu g. A. Schreya gostilne občni zbor, kateri izvoli društveni odbor.

— (Novi poštni in brzojavni ravnatelj graški) Dvorni svetnik in načelnik poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Trstu, g. K. Pokorný, je v jednaki lastnosti premeščen v Gradec na mesto umirovljenega dvornega svetnika Viljema Grossa. Tržaški in sploh vsi pod tržaško poštno in brzojavno ravnateljstvo spadajoči Slovenci so s to premeščitvijo jako zadovoljni, ker g. Pokorný ni imel niti volje niti zmožnosti voditi svoj urad potrebam in željam prebivalstva primerno ter se ni samo odlikoval po veliki neobjektivnosti v narodnih rečeh

zlasti napram primorskim Slovanom, Slovencem in Hrvatom, ampak je tudi zadušil zaupanje v njegovo uradniško nepristranost s pajdašenjem z znanim Corrā in tudi še z drugimi dogodbami. Tudi v področju graškega poštnega in brzojavnega ravnateljstva imel bode g. Pokorný opraviti s Slovenci, kar mu je znano izza časa, ko je prvič kot tajnik služboval v Gradcu. Ne vemo, s katerimi dospozicijami pribaja gosp. Pokorný v Gradec, ne vemo ali pozna sedanje razmere na Štajerskem in na Koroškem, ali misli, da so še vedno take, kakoršne so bile l. 1884., ko je imel prilično službovati pri graškem poštnem ravnateljstvu. Dolgo pač ne bo čakati, da izvemo, kako misli g. Pokorný na svojem novem mestu postopati. Po njegovem delovanju uravnavali bodo tudi štajerski in koroški Slovenci svoje postopanje proti njemu, ali prepričan naj bo, da mu bodo od prvega dneva dobro na prste gledali in da se mu bodo z vso odločnostjo uprli, ako bi poskusil delati na slovenskem Štajerskem in Koroškem tako, kakor je delal na Primorskem.

— (Občinski zastop Petrovče v Savinjski dolini) je v svoji seji dne 20. t. m. jednoglasno sklenil prošnje na visoko vlado: 1. Za vseučilišče v Ljubljani. 2. Za ustanovitev dsodišča za Južno-Štajarsko, Kranjsko in Koroško v Ljubljani. 3. Za uvedenje jezikovne ravnopravnosti in nastavljanje slovenščine zmožnih uradnikov in sprevodnikov na vseh žlezničnih progah na Južnem-Štajarskem. Te prošnje so se odposlate državnemu poslancu, da jih osebno izroči dotednim ministerstvom. Tudi je občinski zastop sklenil povodom 50letnice vladanja našega cesarja odposlati čestitko na cesarsko pisanino na Ducaju.

— (Napsd na g. Gombača) Breško sodišče, ki je začelo preiskavo radi napada na g. Gombača, ima jednega napadalcev že v rokah. Govori se, da napad ni bil namenjen g. Gombaču, ampak nekemu breškemu uradniku-kolesarju, ksteri je g. Gombaču podoben.

— (O narodni šoli družbe sv. Cirila in Metoda v Št. Rupertu pri Velikovcu) Zadnji številki „Mira“ posnamemo: Dne 4. t. m. pričelo se je lesos tretje šolsko leto. Vkljub strastni agitaciji od nasprotni strani se je število otrok zopet prav izdatno povišalo. Z velikim zadoščenjem moramo povdarijati, da so sosebno naši vrli šentrupertski kmetje nam zvesti ostali, zakaj niti jeden ni odstopil; sploh se je nasprotnikom posrečilo le štiri otroke nam izpoliti, nasprotno pa je iz mestne šole sedem otrok v našo šolo prestopilo. Na novo se je oglašilo blizu 50 otrok, tako, da imamo zdaj že 150 otrok; od teh jih je 70 v prvem in 80 v drugem razredu; po spolu je 43 dečakov in 107 dekle — Poseben napredok kaže letos internat ali v zgojišče za deklice. Oglasilo se je namreč jednajst dekle iz vseh štirih slovenskih dežel, tako da je ves slovenski narod s tem internatom zastopan. Opravljeno upanje imamo, da se bodo v prihodnjem letu tolko deklic oglašilo, da bodo vsi prostori vzgojnšča napolnjeni. Tako naša „Narodna šola“ popolnoma izpoljuje nade, ki so se v njo stavile. Kmetski otroci, jedro slovenskega naroda, se tukaj ne samo poučuje, ampak versko-narodno vzgojujejo. Naj bi tedaj slovenski rodoljubi ne zabil prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda in ji posebno letos v proslavo petdesetletnega vladanja našega presvetlega cesarja, prišli na pomoč z obilimi darovi!

— (Koroški novičar) V Podravljah misljijo razširiti tamošnji koledvor. — Kako propada že zarski obrt na Koroškem, dokazuje, da se je opustila velka tovarna v Löblingu, katera je redila več sto delavcev. Koroški državni poslanci hočejo se sedaj energično lotiti vprašanja, kako zajeziti in ustaviti propad te obrti. A najbrže bo že prepozno sedaj, ko že voda teče v grlo. — „Freie Stimmen“ poročajo, da se je na postaji Nösch z ljske železnice odstranila tablica s samonemškim tekstrom in nadomestila z dvojezično. Grom in strela, pa se vsled tega menda vendar ne bo začela Koroška pogrezati!

— (Razkrinkani divjak) V okolici Beljaka potkal se je dlje časa človek, ki je živel samo v gozdu in se egibal ljudij. Mož je bil popolnoma podivljen in se živel s tem, kar je siloma vzel v šolo idočim otrokom. Trajalo je dlje časa, predno so orožniki moža ujeli. Našli so pri njem revolver, a nobenih izkaznic. Mož je rekel, da se zove Jos. Pernegger in da je doma iz Poljske Ostrovice. Domačevalo se je, da je to nekoliko nenormalen človek, ki se je v samoti nekako poživnil, a sedaj se je izkazalo, da je ta divjak prav omikan človek, da je namreč identičen z bivšim tajnikom okr. zastopa v Vodovjanu na Češkem, Janom Herrmanom, katerega išče polica že od meseca aprila. Herrman je bil defraudiral 5000 gld. in je ž njimi pobegnil, a ko je denar srečno zapravil, kar se je zgodilo v prav kratkem času, se je umaknil v belaške gozdne in tam životaril kakor kak Patagonec, dokler ga niso zasčili orožniki.

— (Osebne vesti.) Deželnosodni svetnik v Rovinju, g. dr. Anton Perišić, je imenovan pred stojnikom okr. sodišča v Voloski. — Sodni tajnik v Rovinju, g. dr. Gregor Devescovi, je imenovan deželnosodni svetnik istotam. — Okr. sodnik v Voloski gosp. Konstantin Budinić, je imenovan sodni tajnik v Trstu. — Sodni tajnik v Trstu, g. Edvard Strausgitl pa je premeščen v Rovinj.

— (Slovensko pevsko društvo v Trstu) priredi letoski društveni veliki koncert v soboto 3. decembra 1898. v redutni dvorani gledališča „Politeama Rossetti“. Na koncertu sodeluje popolni vojaški orkester c. in kr. pešpolka štev. 97, pod vodstvom g. kapelnika. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopina za osebo 1 kruno. Sedež: I. vrste, naslanjači (poltroncine) 1 kruno; II. vrste 30 kr. III. vrste 20 kr.

— (Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaju) priredi dne 2. decembra t. l. svoj III. redni občni zbor z nastopnim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega rednega obč. zборa; 2. čitanje zapisnika obč. zborova bratskega društva „Triglav“; 3. poročilo odborovo; 4. slučajnosti. Lokal: Restavracija Robitschek I Wipplingerstrasse. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Slovenski gostje dobro došli.

* (Posl. Daszynski o dvoboju.) Posl. grof Dzieduszycki je postal posl. Daszynskemu priče, ker ga je Daszynski v parlamentu razčljal. Ta pa je pričam odgovoril: „Poznam grofa Dzieduszyckega, da je pobožen katolik; njemu hočem prihraniti greh, sebi, socijalnemu demokratu pa veliko neumnost, zato se ne dvobojujem.“

* (Zopet v balonu na severni tečaj) Dasi skoro ni več dvomil, da se je prednji Andreje-jev poskus, priti z balonom na severni tečaj, končal žalostno, in so Andreje in njegovi spremjevalci že mrtvi, so vendar še ljudje, ki smatrajo njegovo misel za izvršljivo. Profesor Charles I. Hito v Pennsylvaniji, kateri se je bil svoj čas udeležil Perryeve arktične ekspedicije, storil je že vse priprave, da poskuši doseči severni tečaj z balonom. V ta namen si je napravil balon, ki stoji iz dveh delov, ki pa tvarjata jedno celoto. Napravil pa je tudi poseben, kako lahak stroj, s katerim hoče balon dirigirati. Ako se ta stroj obnese, je stvar dobljena. Balon je 80 čevljev dolg in ima obliko smodke. V njem je drug z zrakom napolnjen balon. Dosedanje poskušnje so se izborno obnesle tako, da misli pogumno amerikanski profesor, da v kratkem poleti na severni tečaj, katerega po njegovem mnenju morskim potom sploh ni doseči.

* (Iz bede v smrt.) Predvčerjanim se je na Dunaju po večerji vprico svoje družine zabodel dežavec Hofmann, ker je bil brez dela in brez denarja.

* (Zvon ga je ubil) V Zaluži na Češkem se je mej zvonjenjem utrgal veliki zvon in padel z zvonika. Cerkovnika je zvon tako zmečkal, da ni ostalo drugzega kakor kup mesa in krvi.

* (Morilec cele družine) V Stanislavu je bil te dni kmet Hundziak, ki je umoril celo židovsko družino, obsojen na vislice. Handják se je hotel maščevati.

* (Samomor prenapeteža.) V Aradu na Ogerskem se je ustrelil stotnik pešpolka št. 33 iz strahu, da ne prestane skušnje za štabnega častnika, za katero se je pripravljal noč in dan.

* (Ljubezenska drama.) V Marchegg se je ustrelil železniški uradnik A. Binkorics, ker se ni mogel ozeniti s svojo ljubico, učiteljico. Naslednjega dne pa se je ustrelila tudi dotična učiteljica.

* (Slepak pod ključem.) Župana v Altöttingu na Nemškem je dalno sodišče zapreti zaradi poneverjeni. Mož je bil bankir in ljudje so mislili, da je bogat ter so vsled tega radi pri njem nalagali svoje prihranke, zlasti ker je plačeval visoke obresti. Župan je ves ta denar poneveril. Kolikor se je moglo doslej dognati, je osleparil kacih 250 oseb za bližno 400 000 gld.

Darila

Jubilejski darovi za družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Poslali so: Gospod Martin Medved v Sloven. Bistrici 50 gld. — Frančiška Vrtačnik, gospodinja v župnišču božtanjskem, 2 gld 50 kr. neradovljeno v sprejetih kuhinjskih daril, katere so darovali č. g. Perpar, župnik svetotrojški, č. g. Medved, administrator svetogorski in g. Val. Kolenec, trgovec v Čemšeniku. — Č. g. župnik Jožef Laznik v Polh. Gradcu je nabral 13 gld. 10 kr. in sicer so darovali: gosp. nabiratelj 3 gld 50 kr., č. g. kapelan Anton Hribar 2 gld., g. župan Jak. Sodnikar 50 kr., g. nadučitelj Janko Bajec 30 kr., g. strojar in posetnik Val. Rhar 6 gld. in g. c. kr. poštar Fr. Tomšič 80 kr. — Na objavljeni poziv družbe v „Soči“ je darovala šestorica slovenskih krokarjev pri „Krajski Mici“ v Sarajevu 3 gld. — G. Blaž Žaberl v Št. Štefanu pri Šmarjih 54 kr. — Č. g. dekan J. Peteršel v Kobaridu je nabral 11 gld. 50 kr. in sicer so darovali: č. g. nabiratelj 1 gld., vikar Simon Gregorčič 2 gld., vikarji Manzini, Mesar, Čubelj, Sedej, kurat Kalin, beneški župnik Trušnik in dež. posl. Lapajna po 1 gld., kurat Leben in kapelana Košir in Franke po 50 kr. — Č. g. ljubljanski bogoslovci 35 gld.

in 100 iztisov „Pomladnih glasov“. — Živeli misljeni patrioti in njih nasledniki!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda. Uredništvo našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gdž Tončka Majzeljeva v Beliščki 10 kron, kot čisti dobitek razprodanih narodnih razglednic. — Živela rodoljubna nabiralka in vsei darovalci!

Za Prešernov spomenik v Ljubljani: Sl. čitalnica na Vrhniku 140 krun, kot čisti dohodek veselice v prid Prešernovemu spomeniku. — G. Feliks Jelovšek na Vrhniku 2 kroni, kot vstopnina, ker je bil zadržan udeležiti se omenjene veselice. — Skupaj 142 kron. — Naj bi vsgled slavne vrhniške čitalnice in rodoljubnih dam vzbudil prav mnogo posnemovalcev v narodnih društvi po Slovenskem! Slava jim!

Knjizevnost.

— F. S. Vilharja „Skladbe“, kujiga I., izdanje drugo, so ravnokar izšle v zalogi Dioničke tiskare v Zagrebu. Knjiga, kateri je oskrbel tiskara nove naslovne liste, je prav čedno in lečno litografirana v Lipskem pri znani firmi Egelman in Mühlberg, kakor je bila prva izdaja. Obsega pa knjiga v 4 oddelkih: I. Samospava: Močnar, Kam? Ružici, Ukazi, O zakaj si se mi vdala? Nezakonska mati; II. Moške z bore: Moja ladja, Pobratimija, Bliedi mjesac, Slavjanska*, Na Velebitu, Ti borno srce, Karanfil, Nar. popotnica, Naša zvezda, U kolo, Ne udajmo se*, Tri čaše, Slavni kantata; III. Mešane z bore: Domovini, Uzor, Ustaj, Pod oknom, Po jezerni*; IV. Skladbe za glasovir: Spomenice, Sarafan-Parafriza, Po jezeru, Balada, Meditacija. (Z * zaznamovane so skladbe Miroslava Vilharja, katere je sin vzel v zbirko.) Na 91 straneh velike 4° oblike se nudi torej prijateljem dobre, slovenske glasbe toliko raznovrstnega in res izbornega blaga, da se moramo čuditi nizki ceni te krasne knjige, katera ne bi smela manjkati nikjer v slovenskih glasbenih salonih. Vsa knjiga velja samo 2 gld., dobi se pa lahko tudi samo I. del, v katerem so samospavi s spremljanjem glasovirja, posebej za 1 gld. 20 novč. Ker je minulo že dalj čas, odkar je zagledala prva izdaja tega dela našega dnevnega rojaka skladatelja beli dan, spregovorili budem priljubno o tej drugi izdaji bolj obširno. Danes obračamo le pozornost slovenskih prijateljev glasbe na to novo izdajo, za katere prireditev smo hvaležni „Dionički tiskari“, ki jo je oskrbel. Naj prav pridno segajo po njej slovenske glasbe ljubitelji! V Ljubljani se dobiva v knjigarni Schwanterjevi.

Telefonična in brzjavna poročila.

Dunaj 26. novembra. Predsedstvo poslanske zbornice, še ne ve, če je bo cesar mogel sprejeti pred odhodom v Walsee, kjer misli cesar praznovati v rodbinskem krogu svojo petdesetletnico.

Dunaj 26. novembra. Današnja „Wiener Zeitung“ prijavlja amnestijo za vojaštvo povodom cesarjeve petdesetletnice.

Dunaj 26. novembra. Princezino Lužijo Koburško, ki je bila doslej v Obersteinerjevi blaznici, so prepeljali v sanatorij v Purkersdorf.

Dunaj 26. novembra. Na Severniku je bil danes močan potres. Tudi iz Reichenaua se poroča, da so ga tam čutili.

Ptuj 26. novembra. Tu in v okolici je divjal straten vihar. Utrgal se je oblak. Na mnogih mestih je vdarila strela.

Budimpešta 26. novembra. Tukajšnji listi javljajo, da je domobrani minister Fejervary dobil od posl. Wolfa skrajno žaljivo pismo. Sodi se, da je apokrifno.

Budimpešta 26. novembra. Danes ni več kordona okrog parlementa, a prebivalstvo je mirno in se ni več batiti izgredov.

Atene 26. novembra. Ruski, francoski, angleški in italijanski poslaniki so danes kralju oficijalno naznali, da je princ Jurij imenovan kretskim guvernerjem.

Pariz 26. novembra. V Nantni je policija aretovala italijanskega anarchističa Germanija, kateri je Luchenjev sokrivec pri umoru cesarice Elizabete.

Pariz 26. novembra. „Petit République“ in „Lanterne“ javljata, da želi bivši nemški vojni atašé v Parizu, polkovnik Schwartzkoppen, naj bi bil pri obravnavi proti Picquartu zaslišan kot priča.

London 26. novembra. „Times“ prijavlja članek, v katerem pledira za zvezo med Angleško in Nemčijo. Članek obuja veliko senzacijo.

Dalje v prilogi.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja po-
pravljanja po „Moll-evev francoskiem ūčajem in seli“ do-
kažejo uspešni učin tega zdravila, slasti koristnega kot
bolesti utrujuče, dobro znano antirevmatično masilo. V
steklenicah po 80 kr. Po poštrem povzetki razpoloži to
masilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJU,
Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati
MOLL-ev preparat, zaznamovan z varnostno znamko in pod-
pisom. Direktro se ne pošilja manj kot z steklenici. 4-5-16)

Richterjeve sidrove gradilne skrinjice so se kako spo-
polnile, da si naročajo starši, tetudi že imajo kako tako
skrinjico, še vedno radi novi, bogato ilustrirani cenuk, da
sposajajo novosti ter igre „sidro“. Pisati treba le dopisnico
na F. Ad. Richterja na Dunaju, I. Operngasse 16., ki po-
šije cenc gratis in franko. Pri nakupu paziti je na marko
„sidro“.

**Da obvarujemo naše bralce in prijatelje vseake
škode,** primorani smo, opozarjati na to, da zopet posku-
šajo ponarejati občepričljivljeno Kathreinerjevo Kneippovo
sladno kavo. Posebno skušajo to ponarejeno kavo
specati na deželi, čes, kmetsko ljudstvo še ne pozna raz-
ločka med pravo in ponarejeno Kneippovo kavo. Za to sava-
rimo, da nihče ne vzame druge sladne kave, nego jedino
pravo v belo-modrem zavitku in s podobo župnika
Kneippa kot varstveno znamko prevideno, z imenom
„Kathreiner“ označeno sladno kavo.

Samo to sladno kavo je priporočal visokočastiti go-
spod župnik Kneipp in samo ta sladna kava ima duh in
okus prave bobove kave. (1780-2)

Iz uradnega lista.

Tavrljene ali ekskentivne dražbe: Franca
Blatnika iz Dolj. Lazov posestvo vl. št. 168 kat. obč. Go-
renja vas, cenjeno 1000 gld., dné 30. novembra v Ribnici.
Jožeta Mišmaša 1/2, zemljišča vlož. štev. 268 kat.
obč. Ambrož, cenjena 60 gld. in Marije Mišmaš jednaka
polovica dné 30. novembra v Žužemberku.

Meteorologično poročilo.

Visina nad morjem 3062 m.

Nomer	Čas ope- sovanja	Stanje baro- metra v mm.	Temp- atura	Vetrovi	Nebo	Padavina mm v 24 urah
25.	9. zvečer	725.2	10.7	sr. sever	dež	
26.	7. sjutraj	719.1	9.5	sr. jzah.	nevihta	21.3
"	2. popol.	723.0	11.4	p. m. jzah.	pol. obl.	

Srednja včerajšnja temperatura 11.5°, sa 10.0° nad
normalom.

Dunajska borza

dne 26. novembra 1898.

Skupni državni dolg v notah	101 gld 20 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 . 95 .
Avtrijska zlata renta	119 . 80 .
Avtrijska kronska renta 4%	101 . 35 .
Ogerska zlata renta 4%	119 . 75 .
Ogerska kronska renta 4%	97 . 60 .
Avtro-ogrske bančne delnice	911 . — .
Kreditne delnice	356 . 75 .
London vista	120 . 50 .
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 . 95 .
10 mark	11 . 80 .
10 frankov	9 . 55 .
Italijanski bankovci	44 . 45 .
G. kr. cekini	5 . 69 .

Zahvala.

Za srčne dokaze sočutja in sožalja ob bolezni
in smrti naše preljubljene matere, tašče in babice

Ani Košmelj

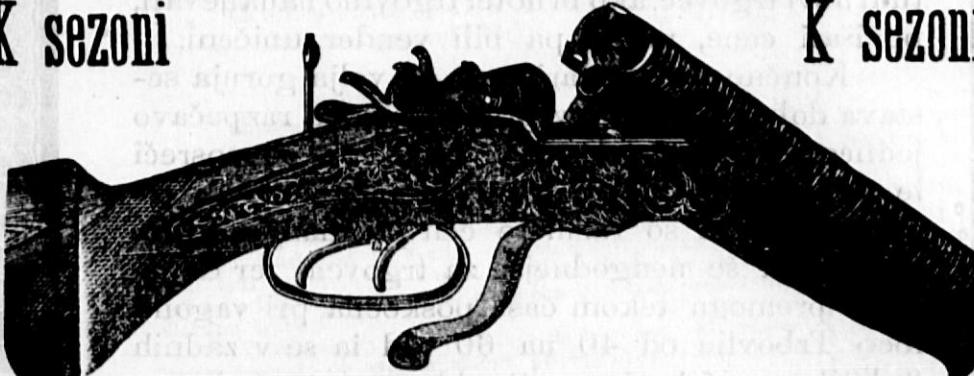
ter za mnogobrojno spremstvo k nje zadnjemu
počitku izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem spo-
ščovanim tržanom, prijateljem in znancem iz bli-
žine in daljave.

Železniki, 22. novembra 1898.

(1839)

Žalujoči ostali.

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogu pušk najnovajših sistemov in najnovajše vrste,
revolverjev itd., vseh pripadajočih rezervitetov in municije, posebno pa oposarjam na

trocevne puške

katero izdelujem samo jas in katere se radi svoje lahkote in prirodnosti vsakemu najbolje
priporočajo.

Ker sem na Kranjskem jedini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orodja, se pri-
poročam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spada-
jo naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem

Fran Sevcik

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustriran cenik se pošlje na željo zastonj.

(1-8) **Pri otročjih boleznih** IV.
potrebujejo se često kislina preganjanja
sredstva in zato opazajo zdravniki za-
radi milega uplivanja svojega na

MATTONIJEVE GIESSHÜBLER KISLINE

katero radi zapisujejo pri želodeči kislini,
škrofelnih, pri krvici, otakanji žlez i. t. d.,
ravno tako pri katarib v čapniku in oslov-
skem kašli. Dvornega svetnika Löschner-ja
monografija o Giesshübl Slatini.)

V Ljubljani se dobiva po vseh lekarnah, večjih Specerijah
vinskih in delikatesnih trgovinah.

Naznanilo.

Kdor trpi na kašlju, hripanosti,
astmi itd., naj si kupi za 25 krajc. za-
vojček Krause-jevih izboljšanih uni-
čevalcev katara. — To so konfiture
prav prijetnega okusa. — Pomagajo
hitro in gotovo. (1794-2)

Zaloge v Ljubljani; M. Lemstek, lekarna „Pri
Mariji Pomagaj“; U. pl. Trakócsy, lekarna „pri zlatem
enorogu“; M. Mardetschläger, lekarna „pri zlatem orlu“.

Híša na prodaj.

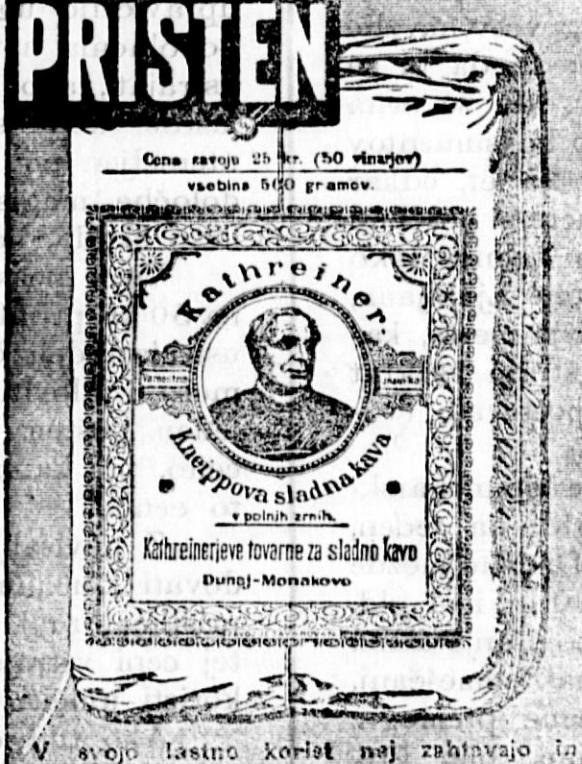
Več se poizvá (1759-3)

na Opekarški cesti štev. 6.

Zidana baraka

na Pogačarjevem trgu, s streho iz zarezane opeke,
jako dobro ohranjena, 10 metrov dolga in 4 1/2 metre
široka, **se po ceni proda** ter se mora takoj
odstraniti. — Več pove se istotam.

J. Klauer.

V svojo lastno korist naj zahtevajo in
jemljejo kupovalci te tukaj izvirne zavoje.

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogu pušk najnovajših sistemov in najnovajše vrste,
revolverjev itd., vseh pripadajočih rezervitetov in municije, posebno pa oposarjam na

trocevne puške

katero izdelujem samo jas in katere se radi svoje lahkote in prirodnosti vsakemu najbolje
priporočajo.

Ker sem na Kranjskem jedini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orodja, se pri-
poročam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spada-
jo naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem

Fran Sevcik

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustriran cenik se pošlje na željo zastonj.

Štev. 40.341.

Ces. kr. avstrijske državne železnice

Izvod iz voznega reda

v veljavem od dne 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga des Trbiž.

Ob 12. uri 5 m. po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak Celovec,

Franzenfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čes Kleins-Reising v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob

7. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj; čes Selzthal v Solnograd;

čes Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. določedne osobni
vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno; čes Selzthal v Solnograd.

— Ob 4. uri 2 m. popoludne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Ce-
lovec, Ljubno; čes Selzthal v Solnograd, Len - Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve Paris;

čes Klein-Reising v Steyr, Linz, Badejvice, Plzen; Marijine
vare, Heb, Francovne vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj
via Amstetten. — Proga v Novo mesto in v Ke-
čevje. Mesani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri
55 m. popoludne, ob 6. uri 30 m. zvečer — **Odhod v Ljubljano** j. k. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 46 m.
zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega
Prage, Francovih varov, Karlovin varov, Heba, Marijine
varov, Plzna, Badejvice, Solnograda, Linca, Steyra, Ausseen,
Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzenfeste. — Ob 11. uri 17 m.
popoludne osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovin
varov, Heba, Marijine varov Plzna, Badejvice, Solnograda,
Linca, Steyra, Pariza, Geneve Curih, Bregenca, Inomosta,
Zella ob jezeru, Len - Gastein, Ljubna, Celovca, Linca, Pon-
tabla. — Ob 4. uri 57 m. popoludne osobni vlak z Dunaja, Ljubna,
Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzenfeste, Pon-
tabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubna,
Beljaka, Celovca Pontabla — Proga iz Novega mesta in
Kečevja Mesani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m.
popoludne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljub-
ljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri
5 m. popoludne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 min. zvečer,
zadnji samo ob nedeljah in praznikih v oktobru. — **Odhod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zju-
traj, ob 11. uri 8 m. popoludne, ob 6. uri 10 m. in ob
9. uri 55 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in
praznikih v oktobru. (1044)

do 300 goldinarjev na mesec

lahko zaslužijo osobe vsakega stanu v vseh kra-
jih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s
prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in
srečk. — Ponudbe na: Ludwig Österreicher,
VIII., Deutschesgasse 8, Budapest. (1815-1)

Penzijonist

zmožen slovenskega, nemškega in laškega jezika,
kične primerne službe kot uradni sluga, agent
ali k trgovcu. Vstopi lahko z januvarjem 1898.

Ponudbe pod „služba“ posta restante Col
pri Vipavi. (1821-2)

Za jubilejsko razsvetljavo

oddajata

(1828-2)

stearinske sveče

prve kakovosti in najvišje svetlobe
po originalni tovarniški ceni

Kavčić & Lilleg

v Prešernovih ulicah.

Prodajo svojega
lesenega in galanterijskega blaga

nadaljujem

v hiši slastičarije g. Kirbischa na Kongresnem trgu
vhod na gledališki stolbi (poleg „Tonhalle“)

Izjava.

Določba, da se nastavi cena za trboveljski premog v plombovanih vrečah na 54 kr. za 50 klg. izzvala je v občinstvu jako neugodno sodbo in tudi mestni svet se je bavil s to določbo.

Dejstva nas silijo, da javno povemo vzroke, kateri so nas privedli do te določitve cene, pri tem pa povdarnamo, da velja gorenja povišana cena le pri odjemu posameznih vreč z 50 klg., dočim je cena pri odjemu v večjih množinah od 500 do 1500 klg. po 52 kr. in pri odjemu čez 1500 klg. določena po 50 kr. za vsacih 50 klg.

Trgovina s premogom obstaja v Ljubljani že nad 25 let in se je bavil z njo z začetku jeden sam podjetnik, pozneje dva, in po preteku štirih let 4 podjetniki, dočim obstaja dandanes v Ljubljani nič manj nego 11 trgovcov s premogom.

Dasi se je Ljubljana v teku let, posebno s priklopitvijo predmestij znatno razširila in z ozirom na prebivalstvo nemalo narasla, je vendar za vsacega, ki tukajšnje razmere nekoliko pozna, brez dvoma, da ta naraščaj mesta sedaj obstoječe število premogarjev nikakor ne opravičuje in da je posameznemu premogarskemu trgovcu obstoj glede na nerazmerno množino konkurentov, tako otežkočen.

S tem pa ne zahtevamo, da naj bode dohodek posameznih premogarskih trgovcev, navzlic narasli konkurenčni, vedno jednak in da bi se znabiti ta smoter dosegel s tem, da se cena premogu brez potrebe in v škodo konsumentov poviša. V Ljubljani so se tekom 25 let, odkar obstaja trgovina s premogom, razmere in posebno cene živil premenile in sicer so zadnje tako silno narasle, da se zbog tega šteje Ljubljana, kar je splošno znano, mej najdražja mesta, katero dejstvo se je od merodajne strani večkrat pripoznalo in se tudi večkrat upoštevalo (vojaška gostaščina, odvetniški tarif).

Ob pričetku trgovine bil je premogarski hlapec zadovoljen z mezzo 5 gld. na teden, sedaj zahteva po 7 gld. na teden. Dnevne mezde poskočile so od 60 in 70 kr. na 90 kr. in 1 gld.

Povišanje cen pri živilih in povišanje mezd občutimo mi ravno tako kakor naši someščani, in vendar zahtevajo ti, da bi cene premogu, navzlic večjim dobavnim troškom, bile iste, kakor pred 25 leti.

Da s ceno, namreč po 50 kr. pri 50 klg. premogarski trgovec dandanes ne more izhajati, oziroma premogarski trgovec pri tem ničesar ne zaslubi, se vidi iz sledeče, dejanskim dobavnim stroškom primerne sestave:

- 1.) vagon premoga v Trbovljah (10 ton) gl. 60.—
- 2.) tovornina z dostavo avize vred . „ 14.42
- 3.) davek znaša „ 4.32
- 4.) mitnina „ —.36
- 5.) voznila s kolodvora v skladišče napolnjevanje in tehtanje 200 vreč „ 4—
- 6.) Povprečno se računa, da se proda premoga, vozeč ga od hiše do hiše v 3 dneh jeden vagon (200 vreč).

Odnos . . . gl. 83.10

Ljubljana, dne 23. novembra 1898.

(1883)

Ljubljanski prodajalci premoga.

Prenos . . . gl. 83.10

Ako se računa za konja po 50 kr. in za hlapca 1 gld. 20 kr. na dan stane to per wagon „ 10.20

- 7.) vrvice in plombe, povečano delo zbog plombovanja vreč in poprava teh vreč, ki morajo biti vedno cele računa se lahko z 1 1/2 kr. pri vreči „ 3.—
- 8.) dohodninski in pridobninski davek, najemščina skladišča, obraba konj, vozov, oprave, kocov, plaht, nakup novih vreč, bolniška blagajna, svečava, zavarovalnina, pivnina i. t. d. zaračuna se lahko za povprečno 3 dni tedaj per wagon najmanj z „ 3.50

Ti nastavki znašajo skupno gl. 99.80 za 10 ton premoga, kateri se je do zadnjega časa oddajal občinstvu, vozeč od hiše do hiše za 100 gld. pri odjemu 50 klg. pri odjemu v večji množini pa še pod to ceno.

Pri tem pa poškodbe in nevarnosti glede pogina konj, neizterljivost terjatev za dobavljeni premog in morebitne nepoštenosti poslov niso upoštevane

Iz te sestave, kateri pač nihče ne bode upravičeno ugovarjal, se razvidi, da nam je popolnoma nemogoče s ceno 50 kr. pri 50 klg. ustrajati, ako hočemo sploh obstajati in ne v lastno škodo se truditi, in da je povišek cene utemeljen po splošnih razmerah, ne pa vsled določbe magistrata, katera nam, gotovo ne v našo škodo, nalaga plombovanje vreč.

Vsak poskus, spraviti ceno premoga zopet na 50 kr. pri 50 klg., se je dosedaj ob nemožnosti ustrajati delj časa pri tej ceni, izjavil in se mora izjaviti zbog obstoječih razmer, ker nijeden pošten trgovec ne more dati blaga za ceno, pri kateri nič ne zaslubi, ali še celo pod to ceno.

Z povišanjem cene ne nameravamo oškodovati konsumentov, marveč smo v ta korak prisiljeni radi obstoječih razmer ter moramo pri tej ceni vstrajati, ako nočemo sami sebe brez koristi uničiti.

Ako tudi danes opustimo svoje trgovine ter prepustimo torišče neizkušenemu premogarskemu trgovcu, ki bi začel trgovinò z znjano ceno, ne bi imelo občinstvo trajne koristi od tega, ker bi moral tudi novi trgovec, ako bi hotel trgovino nadaljevati, povišati cene, mi bi pa bili vender uničeni.

Končno še opozarjam, da velja gornja sestava dobavnih troškov premoga le za razpečavo jednega vagona tekom 3 dnij, kar se posreči le največjemu tukajšnjemu premogarskemu trgovcu, da pa so razmere cen pri manjšem razpečavanju še neugodnejše za trgovca, ter da je cena premoga tekom časa poskočila pri vagonu loco Trbovlje od 40 na 60 gld in se v zadnjih 3 letih povišala še za 2 gld., mej tem, ko se od nas zahteva, naj premog navzlic vsemu temu dajemo za staro ceno, oziroma ceneje, nego se to dogaja v drugih mestih, kjer so ugodnejše razmere.

Vožnje karte in tovorni listi v Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna načrnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncessjonovana od vis. o. kr. avstrijske vlade.
Pojasnila daje radovoljno (812-21)

koncessjonovana potovalna pisarna
E. Schmarda

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 4 (pritličje na levo).

Št. 409/Pr.

v sledi se obavljajoči javni in posebni
občini v občini Ljubljani in okoliških občinah.

članek je v občini Ljubljani in okoliških občinah.

Pristni V. (1675-1)
„Mörathon“
ki naj se dobro razložuje od vseh ničvrstih ponaredb, zboljšuje zgolj jedin kadični tobak, je zdravju ugoden in se dobiva le tam, kjer so „Mörathon“ plakati.
12 malih zavojev (à 10 kr.), ali 4 veliki à 30 kr.) s povzetjem franko 1 gld. 26 kr.
Th. Mörathon
medicinalna droguerija „Pri bobru“
Gradec, Jakominigasse 1.
Glavna zaloge v Ljubljani: Fr. Pettauer-jeva droguerija.

Baron Dumreicherjeva

špiritna drožna tovarna in rafinerija v Savskem Marofu na Hrvatskem

priporoča svoje

obči znane, najboljše in že mnogokrat odlikovane

droži
(Bäckerhefe).

Glavno začelo za Ljubljano in deželo imata:

Peter Strel, vinski trgovec
v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 3, in
Karol Laiblin (1731-3)
v Vegovičih uličah št. 8.

(1811-2)

Razglas.

Pri podpisanim mestnim magistratu razpisane so sledče, doslej nepopolnjene in pa vsled sklepa občinskega sveta z dnem 15. t. m. na novo ustanovljene službe:

1. služba **magistratnega koncipista** s sistemizovanimi prejemki V. činovnega razreda;

2. služba **mestnega ingenieurja** s sistemizovanimi prejemki III. činovnega razreda;

3. služba **stavbnega asistenta** s sistemizovanimi prejemki V. činovnega razreda;

4. služba **cestnega nadzornika** s sistemizovanimi prejemki VI. činovnega razreda;

5. služba **blagajnlčnega oficijala** s sistemizovanimi prejemki V. činovnega razreda;

6. služba **policijskega komisarja** s sistemizovanimi prejemki IV. činovnega razreda;

7. služba **tržnega nadzornika** s sistemizovanimi prejemki III. činovnega razreda;

8. služba **mestnega živinozdravnika** z naslovom kavničnega nadzornika s sistemizovanimi prejemki IV. činovnega razreda;

9. služba **klavničnega oskrbnika** s sistemizovanimi prejemki V. činovnega razreda;

10. služba **protokolista** s sistemizovanimi prejemki IV. činovnega razreda;

11. služba **druzega vodovodnega strojnika** s sistemizovanimi prejemki VI. činovnega razreda;

12. služba **elektrarniškega knjigovodskega oficijala** s sistemizovanimi prejemki V. činovnega razreda;

13. služba **elektrarniškega montérja** s sistemizovanimi prejemki V. činovnega razreda;

14. služba **druzega elektrarniškega strojnika** s sistemizovanimi prejemki VI. činovnega razreda.

Za morebitno oddajo razpisujejo se pa tudi nasledje službe:

1. služba **blagajnlčnega asistenta** s sistemizovanimi prejemki VI. činovnega razreda;

2. služba **policijskega oficijala** s sistemizovanimi prejemki V. činovnega razreda;

3. služba **druzega mestnega komisarja** s sistemizovanimi prejemki IV. čin. razreda;

4. služba **knjigovodskega asistenta** s sistemizovanimi prejemki VI. činovnega razreda;

5. služba **pisarničnega oficijala** s sistemizovanimi prejemki V. činovnega razreda;

6. služba **pisarničnega kancellista** s sistemizovanimi prejemki VI. činovnega razreda;

7. služba **koncepnega praktikanta** z letnim adjutom 600 gld.;

8. služba **knjigovodskega praktikanta** z letnim adjutom 480 gld.

Na oddajo teh služeb nanašajo se naslednja določila službene pragmatike:

§. 5.

Za politično konceptno službo.

Posebne zahteve za namestitev v konceptni stroki so:

1. dovršene pravno in državnoznanstvene studije in z dobrim uspehom prebiti trije teoretični državni izpit;
2. z dobrim uspehom napravljeni praktični izpit za politično poslovanje.

Izjemoma se smejo pa tudi prosilci z dovršenimi juridičnimi študiami in dvema državnima izpitoma vsprejeti pod tem pogojem za konceptne praktikante, če se v teku jednega leta izkažejo, da so z dobrim uspehom prebili tretji državni izpit.

Taki prosilci se zaprisejo še le potem, ko zadosté temu pogoju; ob svojem vstopu pa obljubijo le molčljivost. (§. 30.)

V teku dveh let po dnevu zaprisege mora za konceptno službovovanje vzprejeti uradnik z vsphem napraviti praktični politični izpit, sicer se ga, če mu občinski svet ne dovoli daljšega roka, lahko odpusti iz mestne službe.

Pred vspešnim praktičnim poltičnim izpitom napredovanje v konceptni službi nikakor ni dopustno.

Izjemno od zgoraj omenjenih določb so dopuščene glede takih služb, katere zahtevajo druge posebne strokovnjaške zvedenosti in za katere se tudi v državni službi ne zahaja sposobnost za politično poslovanje (§. 29, odstavek 2. obč. reda). — §. 7.

Za stavni urad.

Pogoj za namestitev v mestnem stavbnem uradu je dokazilo z vsphem dovršenih popolnih tehničkih študij in

pa za državno stavno službo predpisana usposobljenost, oziroma dokazilo o vspešno prebitih teoretičnih in praktičnih državnih izpitih.

Izjemoma smejo praktikantje vsprejeti biti v stavno službo, tudi če se niso izkazali s praktičnim državnim izpitom in če zadoste ostalim zahtevam, toda le pod tem pogojem, da v teku jednega leta nedostajajoči praktični izpit zanesljivo naredé, ker bi se sicer smeli odpustiti.

Zaprisejo se še le potem, ko ta pogoj iz polnijo; ob vstopu pa obljubijo le molčljivost.

Služba stavbnega adjunkta in stavbnega asistenta ni navezana na te določbe, temveč se sme oddajati sposobnim prosilcem brez dovršenih tehničnih študij, »ko s primernimi izpričevali zadostno dokažejo svojo usposobljenost za visokostavno stroko.«

Za njija uradnika mesta tega uradnega oddelka zadostuje dokazilo praktičnega tehničnega znanja in pa spremnost v tehničnem zaračunavanju.

§. 6.

Za knjigovodstvo.

Za vsprejem v službo pri mestnem knjigovodstvu se zahteva dokazilo o vspešno dovršenej nižji gimnaziji ali pa nižji realki in pa o vspešno napravljenem izpitu iz državnega računarstva. Prednost se pa pri vsprejemu daje prosilcem, ki so dovršili višjo gimnazijo ali višjo realko z zrelostnim izpitom, ali pa kako javno trirazredno višjo trgovsko šolo z dobrim vsphem.

Praktikantje se vsprejemajo tudi brez izpita iz državnega računarstva, morajo pa ta izpit najpozneje v teku enega leta po vsprejemu popolnit, sicer se jih smeti iz službe odpustiti.

Zaprisejo se še le potem, ko izpolnijo ta pogoj; o svojem vstopu pa obljubijo le molčljivost.

Poviša ali napredovanje sta pred vspešno prebitim izpitom nedopustna.

§. 9.

Za blagajnico.

Od prosilcev za blagajnčne službe se zahtevajo one studije in izpiti, kakor za knjigovodstvo.

Je li kavcje vlagati, kakošne kavcje se pri posameznih službah vlagajo in kako, to določa dotedno službeno navodilo.

§. 10.

Za upraviteljstvo mestne klavnice.

Prosilci za kako službo v mestni klavnici morajo biti državno aprobirani živinozdravniki. Še kake druge zahteve za namestitev v mestni klavnici se zamorejo od službe do namestaja ob popolnitvi dotednega službenega mesta stavitvi.

§. 11.

Za tržnega nadzornika.

Od prosilcev za službo tržnega nadzornika se zahteva pred vsem obča usposobljenost, posebaj pa natančno teoretično poznanje živil, vpogled v tržne razmere radi vzdrževanja tržnega reda in pa uprave tržnice.

Dokler se prosilci z vsemi dokazili o teh zahtevah ne izkaže, sme se nastaviti le začasno.

Prosilci, ki se izkažejo z izpričevali o usposobljenosti za samostalno kemično-spatiščno preiskovanje živil, gre prednost.

Podrobne določbe o izvrševanju njegovega poklica se označijo v posebnem navodilu.

§. 12.

Za pisarniško službo (vložni zapisnik, registratura, ekspedit, zglaševalni urad, vojaška pisarna i. t. d.)

Za namestitev v pisarniški službi se od prosilca zahteva, da je z dobrim vsphem dovršil nižjo gimnazijo, nižjo realko ali kak drug zavod iste vrste, in pa da si je splošno usposobljenost za ta poklic zadobil z večletno praksjo v kaki državni, deželnici, občinski ali kaki zasebni pomozni pisarni, in da se o tem izkaže z ugodnimi izpričevali.

Prednost se daje prosilcem, ki se izkažejo s srednjesolskim zrelostnim izpričevalom ali pa z zrelostnim izpričevalom kacega družega zavoda iste vrste.

§. 13.

Za mestni vodovod, mestno elektrarno in vrtnarstvo.

Od prosilcev za službo strojnivov pri mestnem vodovodu in mestni elektrarni zahteva se, da se prebili z dobrim uspehom strojniški izpit, ter službovali pri karni parni pravi vsaj dve leti kot strojniki ali kurjači; od prosilcev za službo monterjev dokaz, da so v monterski stroki dobro izvezbani in da imajo za sabo vsaj dveletno praktično službeno dobo; in konečno od prosilcev za službo mestnega vrtnarja izučeno vrtnarsko pismo in dokaz vsaj dveletne praktične službe v kakem večjem umetnem vrtnarstvu. Izmej prosilcev za poslednje imenovano službo imajo prednost oni, ki so si svoje znanje izpopolnili s potovanjem po inozemstvu ali vsaj po večjih tuzemskih mestih.

§. 72.

Naslov in čin.

Tistega dne, ko nastopi službo, zadobi mestni uradnik in sluga s podelitev službo zdrževali naslov, čin in pravico do prejemkov, ki so za ta službo določeni.

Službeni čin mestnega uradnika in sluga istega činovnega razreda, določa se po dnevu imenovanja v tem činovnem razredu, tako, da ima prej imenovan gledči službenega čina prednost pred poznejšimi imenovanji.

Baron Dumreicherjeva

špiritna drožna tovarna in rafinerija v Savskem Marofu na Hrvatskem

priporoča svoje

obči znane, najboljše in že mnogokrat odlikovane

droži
(Bäckerhefe).

Glavno začelo za Ljubljano in deželo imata:

Peter Strel, vinski trgovec
v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 3, in
Karol Laiblin (1731-3)
v Vegovičih uličah št. 8.

(1811-2)

Dan imenovanja je v nameščevalnem pismu navesti. Ob p-voljnem službovanju se izvrši povisba mestnih uradnikov iz jedne plačilne stopinje v naslednjo višjo plačilno stopinjo istega činovnega razreda ob sebi, to je brez nadaljnega sklepa občinskega sveta, od petih do petih let v smislu plačilnega obrazca, kateri je določil občinski svet.

Pod enakimi pogoji se pomaknejo uradniki, od katerih se zahtevajo dovršene akademische študije, če se prebili nepretrgoma že 15 let v istem činovnem razredu, v naslednji višji činovni razred ad personam. Nadaljnje na predavanje v še višji činovni razred pa je le mogoče po imenovanju dotednega uradnika na sistemizovano službeno mesto.

Uradniki od katerih se ne zahtevajo dovršene akademische študije, zamorejo priti iz jednega činovnega razreda v višji činovni razred le po sklepu občinskega sveta in sicer le takrat, kadar je v dotednem činovnem razredu kako službeno mesto izpraznjen. Pri tem pa velajo sledče utesnitve:

1. Uradniki, kateri niso dovršili kake srednje šole, napredajo praviloma le do V. činovnega razreda.

Mala oznanila.

Pod Tranečo št. 2. **klobukov**
Veliko
zalog
priporoča
J. Soklič.
Pod Tranečo št. 2.

JOSIP REICH
likanje sukna, barvarija
in kemična spiralnica
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vsa v to stroko spada-
joča dela.
Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zalog obuval (40)
lastnega izdelka za dame, gospode in
otroke je vedno na izberu.

Vsakdanja naročila izvršujejo se točno
in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo
in zaznamenjujejo. Pri zunanjih na-
ročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Suknene ostanke
priporoča
po najnižji ceni

Hugo Ihl

Ljubljana, Špitalske ul. 4.

Prej J. Zor Alojzij Erjavec Prej
čevljarski mojster
v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3
priporoča se prečast duhovščini in slav,
občinstvu za obilno naročevanje razno-
vrstnih obuval, katera izvršuje cenō,
pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja
od najfinješ do najpriproste oblike.
Mere se shranjujejo. Vnajnjim naročilom
naj se blagovoljno pridene vzorec.

Pekarija in slaščičarna (43)
Glavna trgovina:
Stari trg št. 21 **Jakob Zalaznik.** Podružnica:
Vegove ulice št. 12

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pe-
karsko pectivo, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-
Zwiebak). V svojih slaščičarnicah postrezam točno z najfinještym nastadnium
pectivom in s finimi pristavnimi likerji ter z Wermuth-vinom. Posebno
opozarjam na fine indijske krofe in zavitke s smetano napolnene.

Brata Eberl
Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Plesarska mojstra c. kr. državne in
c. kr. priv. južne železnice.
Slikarja napisov,
stavbična in pohištvena pleskarja.
Tovarna za oljnate barve, lak
in pokost. (44)
Zalog originalnega karbonilnega.
Mačoba za konjska kopita in usnje.

Moderci
izvrstne facene,
najboljši izdelek
(45) najceneje pri
ALOJZIJIU PERSCHE
Pred Škofijo 22, poleg mestne hiše.

F. Cassermann
krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in
poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnic uradnikov
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4
se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih obrek in nepremočljivih
havelokov po najnovejši faconi in najpovojnejših cenah. Angleško, francosko in
tuzemsko robo ima na skladislu. — Gg. uradnikom se priporoča za izdelovanje
vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor
sablje, meče, klobuke itd., gg. c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelovanje
talarjev in baret. (46)

Največja izber najnovejšega
svilnatega blaga
črno in barvasto,
za cele obleke in bluze, priporoča
po najnižjih cenah (47)
Alojzij Persche
Pred Škofijo 22, poleg mestne hiše.

August Repič
— sodar —
Ljubljana, Kolezijske ulice št. 16,
(48) v Trnovem
se priporoča slav. občinstvu in naznaja,
da izdeluje in popravlja vsakevrstne
sede iz hrastovega in mehkega
lesa po najnižjih cenah. — Kupuje
in prodaja staro vinsko posodo.

Fran Kaiser
puškar
prodajalec biciklov
iz prvih tovarn.
(49) Ljubljana
Šelenburgove ulice 6.
Najboljše urejena delavnica za popravljanje biciklov
in šivalnih strojev.

Kožuhovino
kakor: (50)
čepice, mufe
itd. priporoča po najnižjih cenah
J. S. BENEDIKT
na Starem trgu.

Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS
Ljubljana (51)
Turjaški trg štev. 7.

HENRIK KENDA
Ceneni lepi klobuki za
damo.
Vedno zadnje novosti.
Popravlja
se urno in prav po cenah.
Medni jurnali franko in začetni.
LJUBLJANA. (50)

Ivan Jax (52)
Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.
Tovarniška zalog
šivalnih strojev
in velocipedov.
Najnižje cene.

Mehanik (52) Ivan Škerl
Opokarska cesta št. 16. v Ljubljani.
Šivalni stroji po najnižjih cenah.
Bicikle in druga
v to stroko spada-
joče popravila iz-
vrši dobro in ceno.
Vnajna naročila se
točno izvršujejo.

Darila za vsako priliko!
Frid. Hoffmann
urar v Ljubljani, Dunajska cesta
priporoča svojo
največjo zalogu
vseh vrst
žepnih ur
zlatih, srebrnih,
iz tule, jekla in
nikla, kakortudi
stenskih ur,
budilik in
salonskih ur
vse le dobre
do najfinješ
kvalitete po
nizkih cenah.
Novosti v žepnih, kakor tudi v ston-
skih urah vedno v zalogi. (56)
Poprave se izvršujejo najtočneje.

Anton Presker
SV. Petra cesta št. 6 Ljubljana SV. Petra cesta št. 6
priporoča svojo veliko zalogu
gotovih oblek za gospode in dečke,
jopic in plaščev za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd.
Obleke po merti se po najnovejših uzorcih in po najnižjih
cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (57)

Kravate (55)
perilo za gospode
prodaja najceneje
Alojzij Perschē
Pred Škofijo 22, poleg mestne hiše.

Fran Detter
Ljubljana, Stari trg štev. 1.
Prva in najstarejša zalog
šivalnih strojev.
Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji.
Posebno pa priporočam svoje izvrstne slamo-
reznice in maličnice, katere se dobivajo
vzlic njih izbornosti cen. (58)
Ceniki začetni in poštnine prosti.

Nagrobne vence
v največji izberi in po
najnižjih cenah
trakovek vencem
z ali brez napisov v
vseh barvah
(59) priporoča
Karl Recknagel
na Mestnem trgu.

Lepo posestvo preje pri ,Bobenčku'

na Glincah št. 20 poleg Ljubljane

v najlepši legi ob državni cesti, pripravno za večjo trgovino, kakor tudi za gostilno, z vsemi zraven spadajočimi poslopji, kakor: skladnički, hlevi, vinski kleti ter z lepim, velikim, košatim gostilniškim vrtom, dalje več travnikov in njiv, ležečih deloma na Glincah v trnovskem predmestju in v Brdu pri Viču se

(1844—1)

prodá oziroma oddá v najem

pod ugodnimi pogoji. Natančneja pojasnila daje tvrdka

F. P. Vidic & Comp. v Ljubljani.

Za razsvetljavo

povedom vladarskega jubileja Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. dné 1. decembra t. l. imam na razpolaganje

z belim, čistim lojem napolnena stekla
(čašice), ki goré po štiri ure, komad po 5 kr. proti svojetni vrnitvi čašic; za vsako ubito čašico zaračuna se poselj po 3½ kr.

(1840—1) Julij Klein.

Ženitna ponudba.

Vdovec v na boljših letih, dober, samostalen obrtnik izven Kranjske, si tem potom iše družice, naj si hode dekle ali vdova, ki bi imela kako obrt ali saj 1000 gld. premoženja. Za tačnost se strogo jamči. Pisma naj se pošiljajo do 30 t. m. pod „Samec“ na upravnštvo „Slov. Naroda“. (1834—1)

Ogersko-hrvatsko delniško pomorsko
(81) parobrodno društvo v Reki. (43)

Preko Reke

najkrajša in najvarnejša, mej otoki se vijoča vožna črta (elegantni, z največjim komfortom opravljeni, električno razsvetljeni parniki)

DANIMA CIJO Redne vožnje: V nedelj sobote na nedeljo hitri parniki Zader-Spljet-Gruča, Gravosa (Ragusa) - Castelnovo-Kotor. V noči od nedelje na ponedeljek poštni parniki v Zadar-Spljet-Metkovič. V torek ob 10. uri 20 m. dopoludne hitri parniki v Zader, Spljet Gravosa (Ragusa) in Kotor. V sredo ob pol 10 ur zvezter poštni parnik v Zader, Šibenik, Traù, Spljet, na otroke Brăd, Lesina, Vis, Krđ, dalje v Dubrovnik do Kotorja. V petek ob pol 11. ur dopoludne hitri parniki Zader, Spljet in Gravosa (Ragusa). V četrtek ob 1. uri popoludne poštni parniki v Mali Lošinj, Selve, Zader, Šibenik, Traù, Castelvecchio in Spljet. V petek ob 10. uri 30 m. dopoludne hitri parniki v Zader, Spljet in Gravosa. Vsako nedeljo ob 7. uri zjutraj izlet Reka-Opatija-Lošinj in nazaj. — Natančni vozni red je v oficijski knjigi „Der Conduiteur št. 593—608.“

→ Uradno dovoljena → (1835)

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 pri tleh na desni strani: Kočijaž za Reko, dobra plača, itvreja in hlevna oblike prosta, predstaviti se je tuka; spretuo likarico za neko podjetje, 18 gld. plače in vse prosto; grajsko kuharico za Gorico; kuharico za vse za Ljubljano k 3 osobam. — Priporočam več spremnih, brhkih, kavejje zmežnih matuškaric: brhko in močno hisino, izurjeno v kivanji, svitem likanji in serviranjem; nekaj skromnih deket za vsakovrstna dela porabnih.

Nobeno sredstvo zoper kašlj ne presega

Kaiser-jevih prsnih bonbonov.

2360 notarsko poverjenih spričeval dokazuje gotov uspeh pri kašlju, hričavosti, katari, zastizanju. (1650—6)

Cena zavojčku 10 kr. in 20 kr.

V Ljubljani se dobivajo v lekarni „pri zlatem orlu“ pri železnem mostu in pri U. pi. Trnkoczy-ju.

Dustless Oil & Paint Co.

G. Hartmann & Co.

New-York.
Lipsko.
Berolin.

Vknjizena varstvena znamka.

Usojamo se javljati v prijazno znanje, da smo svoje zastopstvo za vso Kranjsko izročili gospodom

Stevo Stunkovics & Co.
v Ljubljani, Gradišče št. 2

ki oddajata naš izvirni preparat Dustless, označen z gornjo varstveno znamko za stalno ceno gld. 1·50 za kilogram in na željo tudi oskrbuje impregnacije. Prima izvirne reference vseh strôk so na razpolago.

Z velespoštovanjem

(1483)

Dustless Oil & Paint Co.

G. Hartmann & Co.

Centrala za Avstrijo: Dumaj, Mariahilferstrasse 9.

1 ali 2 mebljovani sobi

s predsobo ali kuhinjo s posebnim vhodom se išče.
Ponudbe pod "Oberst" na upravnosti "Slov. Naroda".
(1820-2)

Trioct-perilo

za jesen in zimo ima za preprodajalce

Albert Matzner na Dunaji, I., Kohlmessergasse 8.
Zavoje vzercev, obsegajoče srajce, jopice, hlače za gospode, dame in otroke, v znesku 10-20 gld. proti povzetju ali dunajskim referencam. (1401-33)

Izmej čevljev iz gumija

so priznane najbolje (1520-10)

svetovne marke

pristno ruski Peterburški s ces. ruskim orlom in	pristno angleški United States Ruber & Comp.
---	---

Glavna zaloge

J. S. Benedikt v Ljubljani.

Varst. znamka: Sidro.

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richter-jeve lekarne v Pragi
priznano izberno, bolečine tolazeče mazilo;
po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobiva v vseh lekarnah.
Zahlevati naj se blagovoli to (1668-7)

splošno priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvirnih steklenicah z našo varstveno
znamko „Sidro“ iz Richter jeve lekarne in
sprejme naj se iz opreznosti le take steklene
kot pristne, ki imajo to varst. znamko.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

Preselitev trgovine.

Uljudno naznanjam, da sem se preselil iz barake za knezo-skofjsko palačo na Pogačarjevem trgu (za vodo)

v Semeniščno poslopje

na istem trgu, kjer nadaljujem prodajo (1825-1)

lesene, pletarske in sitarske robe,
žime in morske trave.

Zahvaljevaje se p. n. občinstvu za dosedanje zaupanje in naklonjenost, priporočam se še nadalje za obilne naročbe
z odličnim spoštovanjem

Matko Arko.

Kakor splošno znano, so Richter-jeve

sidrove kamenaste gradilne skrinjice otrok najljubša igrača.

One so jedina igrača, katera zanimaajo otrok trajno vzdržuje
in se postavi v kot ža po nekaterih dneh. (1815-1)

Zato so najcenejše darilo in vsled svoje velike odgojilne vrednosti in dovršene kakovosti tudi najimnenitejše darilo.

Spih so najboljše, kar se more podariti otrokom kot igrača
ali zabavilo. Nova skrinjica št. 28 obsegajoča: 2581 sidrovih gradilnih
kamenjev, 14 zvezkov predložk, 11 zvezkov prikrojov, 10 listov figur,
11 zavojnih predložk, 2 temeljna načrtita itd., cena 177 kron, je brez
dvoma najbolj veikansko darilo, ki se more pokloniti otrokom.

Richter-jeve sidrove kamenaste gradilne skrinjice dobivajo se po
40, 75, 90 kr. do 6 gld. in višje v vseh boljših prodajalnicah
igrač in imajo v dokaz pristnosti znamko „sidrom“. Vse
skrinjice brez sidra so manj vredne ponarebde,
katere naj se ostro zavrnijo. Nov, bogato ilustrirano
cenilnik pošljemo na zahtevo brezplačno in franko.

Novo! Novo!

Poskuševalo potprežljivosti in
družinska igra „Sidro“.

Nastanljeno v ceniku.

F. Ad. Richter & Cie.

Prva avstro-egerska ces. in kralj. priv.
tovarna kamenastih gradilnih skrinjic.

DUNAJ.

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.

Tovarna: XIII/1, (Hietzing).

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.